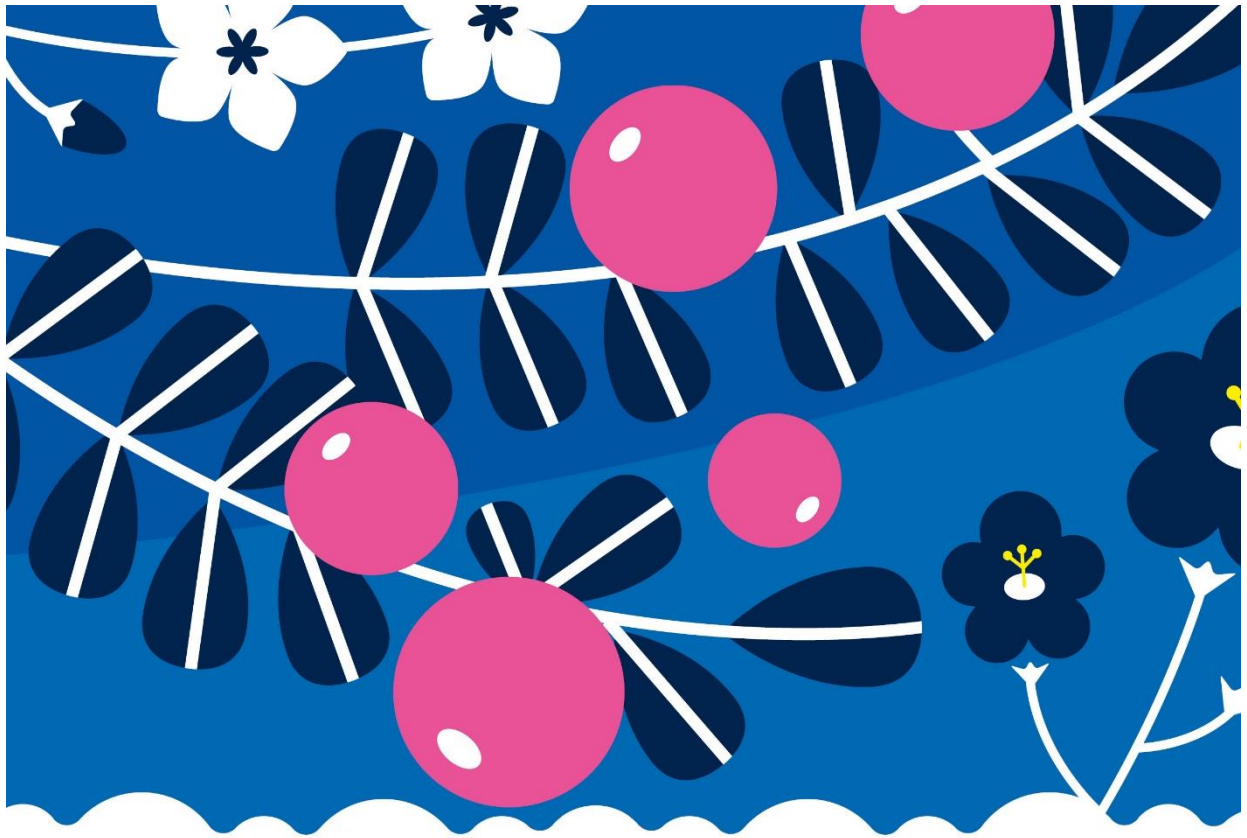

Polvijärven kunta Vuoden 2026 talousarvio

Vuosien 2026–2028 taloussuunnitelma

POLVIJÄRVI

Sisällysluettelo

1 Toimintaympäristö ja taloudellinen kehitys	4
1.1 Kuntatalouden kehitys	4
1.2 Väestönkehitys, asuntorakentamisen tarve ja alueelliset kehittämishankkeet	5
1.3 Polvijärven kuntastrategia – Me yhdessä teemme Polvijärven	6
2 Talousarvion perustelut	7
2.1 Talousarvion ja -suunnitelman sitovuus	7
2.2 Talousarvioiden yhdistelmä, vertailu 2025 ja 2026	9
2.3 Menot, tulot ja netto tulosalueittain 2024–2026	10
2.4 Keskeiset tulot	11
Kunnallisvero	11
Yhteisövero	12
Kiinteistövero	13
Valtionosuudet	14
3 Vuoden 2026 talousarvio ja vuosien 2027–2028 taloussuunnitelma	15
3.1 Tuloslaskelma	16
4 Käyttötalous tulosalueittain	17
4.1 Vuoden 2026 talousarvioraamit tulosalueittain	17
4.2 Rahoitus	18
4.3 Vaalit	18
4.4 Tarkastuslautakunta	18
4.5 Hallintopalvelut	18
4.5.1 Hallintopalveluiden tulosalueelle sisältyvät yhteistoimintaosuudet, jäsenmaksut ja avustukset	21
4.6 Työllisyys- ja elinvoimapalvelut	21
4.6.1 Polvijärven kunnan vuoden 2026 elinkeinojen kehittämismäärärahan käyttöperusteet	23
4.7 Hyvinvointipalvelut	24
4.7.1 Hyvinvointipalveluiden hallinto	26
4.7.2 Varhaiskasvatus ja esiopetus	27
4.7.3 Perusopetus	29
4.7.4 Lukio	31
4.7.5 Seutuopisto	32
4.7.6 Kirjasto	32
4.7.7 Musiikkiopisto	32
4.7.8 Vapaa-ajanpalvelut	33
4.8 Elinympäristöpalvelut	36
5 Investointiosa vuosille 2026–2028	37
5.1 Kunnanhallitus	37
5.2 Hyvinvointipalvelut	38
5.3 Elinympäristöpalvelut	39
6 Vesilaitoksen vuoden 2026 talousarvio	41
7 Viemärlaitoksen vuoden 2026 talousarvio	42

8 Kuntakonsernin tavoitteet 2026	43
8.1 Tytäryhtiöiden yhteiset tavoitteet vuodelle 2026	43
8.2 Yhtiökohtaiset tavoitteet vuodelle 2026	44
8.2.1 Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokratalot	44
8.2.2 Polvijärven yrityspalvelu Oy	50
8.2.3 Polvijärven Kaukolämpö Oy	51
9 Tuloslaskelmaosa	54
10 Rahoitusosa	55
10.1 Rahoituslaskelma	55
10.2 Verotulot ja valtionosuudet	56
10.3 Osingot ja osuudet	56
10.4 Investointimenot	56
10.5 Kunnan lainat ja korot	56
10.6 Lainamäärä / asukas	57
10.7 Talousarvion vaikutus maksuvalmiuteen	57
10.8 Keskeisiä tunnuslukuja 2024–2026	58

1 Toimintaympäristö ja taloudellinen kehitys

1.1 Kuntatalouden kehitys

Maailmantalouden näkymät ovat olleet viime vuosina myllerryksessä maailmanpoliittisen tilanteen vuoksi ja epävarmuus jatkuu edelleen. Tällä on ollut vaikutuksensa myös Suomen talouteen ja sitä kautta kaikkiin Suomen kuntiin. Väestörakenteen muutos näkyy koko Suomessa ja myös Pohjois-Karjalassa. Lasten määrä vähenee ja vanhemmat ikäluokat tarvitsevat moninaisia palveluita enenevässä määrin.

Kuntien talouden tila on tällä hetkellä heikompi kuin vuosi sitten. Kuntataloutta painaa moni asia. Kuntien verotulot eivät ole kertyneet toivotulla vauhdilla ja lisäksi palkankorotukset sekä lisääntynyt työttömyys nostavat kustannuspaineita aiempaa voimakkaammin. Lisäksi monien kuntien ja kaupunkien taloutta rasittaa valtionosuuksien pienentyminen vuonna 2026. Valtionosuuksia vähentävät sekä suorat valtionosuusleikkaukset että nuorten ikäluokkien pienentyminen. Kunnallisveron ennusteissa kuntien veropohjan arvioidaan heikkenevän elokuun arvioista. Tulot vähenevät ja kustannukset nousevat, joten on osattava elää entistä tarkemmin. Sote-liitännäiset valtionosuudet ovat lisäksi kiristämässä kuntien taloutta, koska ne vaikuttavat pysyvästi valtionosuuksiin eikä suunnitelmavuosille ajoittuvasta 1.1.2027 mahdollisesti voimaantulevasta valtionosuus uudistuksesta tiedetä vielä, korjaako se sote-kustannusten valtionosuusvaikutuksia ja mitkä kunnat uudistuksessa ovat voittajia, mitkä häviäjiä. Kuntien omistamia sote-kiinteistöjä koskee yhtiöittämisvelvoite eli ne on yhtiöitettävä 1.1.2026 mennessä. Suunnitelmavuosille on merkittävää, että hankintalain uudistus on tämänhetkisen tiedon mukaan menossa läpi siten, että 10 % vähimmäisomistusvelvoite ja määrävän aseman olemassaolo ovat sisällä esityksessä. Tämä tarkoittaa Suomen kuntien osalta valtavaa kilpailuttamisprosessia mm. ICT-, talous- ja henkilöstöpalveluiden osalta. Valmistu tulisi olla 1.1.2027, jolloin ennakoitu siirtymäaika päättyy.

Valtiovarainministeriön julkisen talouden ennusteen mukaan kuntien palvelujen ja investointien menot kasvavat palkkaratkaisun, inflaation, työvoimapulan ja investointipaineiden vuoksi nopeammin kuin tulot. Tulojen ja menojen epätasapainoa heikentää erityisesti henkilöstökustannusten yleistä ansiotasoa nopeampi kasvu. Sovitut palkkaratkaisut nostavat työvoimakustannuksia 3,2 % vuonna 2026 ja 3,9 % vuonna 2027. Kunta-alan ansiokehityksen ennakoitaan ylittävän yleisen ansiokehityksen erityisesti vuosina 2027–2028. Voimaan tullut TE-palvelu-uudistus siirsi kuntien vastuulle työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisen ja laajensi kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista. Uudistuksen seurauksena kuntahallinto on aiempaa suhdanneherkempi, sillä nyt tulojen lisäksi myös menot reagoivat työllisyyskehitykseen.

TE-palvelu-uudistuksesta huolimatta kuntien peruspalvelutuotannon painopiste säilyy koulutus- ja sivistyssektorilla, jonka kokonaispalvelutarve on laskeva syntyvyyden laskun vuoksi. Lisäksi varhaiskasvatuksen osallistumisaste sekä erityisen tuen tarve ovat lisääntyneet viime vuosina. Jotta lasten määrän vähentyessä palvelutarpeen pieneminen toteutuisi menosäästönä, kunnissa on oltava valmiutta sopeuttaa palvelutuotantoaan palvelutarpeen muuttuessa. Kuntien talouden näkökulmasta palvelutuotannon muutosten tarpeellisuutta korostaa myös se, että lasten määrän väheneminen vaikuttaa välittömästi kuntien rahoitukseen, koska peruspalvelujen valtionosuudet määräytyvät pääosin lasten ja nuorten ikäluokkien perusteella.

Vuoden 2025 verotulokehitys on kuluneena vuonna jäänyt ennakoitua heikommaksi talouden vaikean suhdannetilanteen sekä verotilityksiä alentaneiden aikaisempia vuosia koskeneiden oikaisujen vuoksi. Kunnallisveron kokonaiskertymä on hieman parempaa kalenterivuotona 2026–2028 verrattuna loppuvuoden 2025 arvioihin. Hintojen nousun odotetaan pysyvän maltillisena ja kotimaisen kysynnän alkavan kohentua. Keskipitkällä aikavälillä yleinen kuntatalous jää Kuntaliiton ennusteen mukaan kuitenkin heikolle uralle ja kuntien velkaantuminen kiihtyy.

Talouden sopeutustyö ja talousarvion laadinta vaativat tasapainoilua vähenevän väestön ja niukkojen taloudellisten resurssien ristipaineissa. Polvijärvellä vuonna 2025 tehty talouden tasapainottamisohjelma on merkittävä nä taustatukena talousarvion ja taloussuunnitelmavuosien valmisteluun.

1.2 Väestönkehitys, asuntorakentamisen tarve ja alueelliset kehittämishankkeet

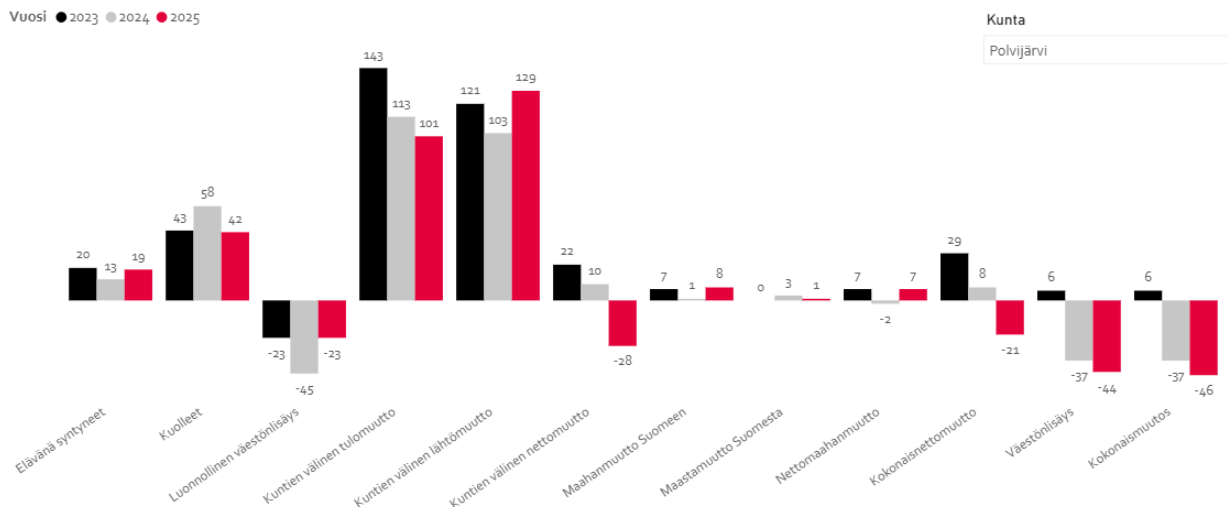
Polvijärven asukasluku 31.12.2024 oli 3 999 asukasta. Se oli 65 asukasta vähemmän kuin vuoden 2023 lopussa. Kuntaan syntyi vuonna 2024 yhteensä 18 lasta ja kuolleita oli 80. Tilastokeskuksen väestötilaston mukaan Polvijärvellä oli syyskuun 2025 lopussa asukkaita yhteensä 3 953.

	2024	2025	2026	2027	2028
Polvijärven väestöennuste 31.12.	3 999	3 989	3 950	3 912	3 872
Muutos	-65	-10	-39	-38	-40

Tilastokeskuksen Väestöennuste. Vuosi 2024 todellisin luvuin.

Väestöennusteiden mukaan alueelta tapahtuu edelleen hiljalleen työikäisten pois muuttoa ja väestön keski-ikä nousee. Syntyvyys on jatkossakin pienempää kuin kuolleisuus, mikä vaikuttaa myös valtionosuuksien määrään alentavasti. Erilaisten palveluasuntojen ja esteettömien asuntojen kysyntä tulee näin ollen jatkumaan, jopa kasvamaan. Kuntien välinen nettomuutto kehittyy todennäköisesti Polvijärven näkökulmasta negatiivisesti, kun kunnasta muuttaa enemmän ihmisiä pois kuin kuntaan muuttaa uusia kuntalaisia. Tavallisten vuokra-asuntojen kysyntä, joita Polvijärven kuntakonsernin vuokrataloasunnot pääsääntöisesti ovat, edelleen vähenee ja tyhjiillään olevien asuntojen määrä kasvaa. Suurin osa asunnon hakijoista on yhden hengen ruokakuntia, jotka etsivät yksioitää tai pieniä kaksioita. Kysyntä ja tarjonta eivät näin ollen kohtaa.

Väestönmuutosten ennakkotietoja Pohjois-Karjalassa 2019-2025 (valitse vuosi ja kuukausi alaosasta)

Väkiluku	Muutos vuoden alusta	Muutos edell. vuoden vast. kuukauteen verrattuna
3 953	-46	-71

Polvijärven väestöraportti, tilanne 23.10.2025 (lähde: Pohjois-Karjalan maakuntaliitto)

1.3 Polvijärven kuntastrategia – Me yhdessä teemme Polvijärven

Kuntastrategia ohjaa kaikkea kunnan toimintaa ja se tulee huomioida kaikessa toiminnassa. Kuntastrategia tulee tarkistaa kerran valtuustokaudessa. Tarkistus tehdään uuden kunnanjohtajan aloitettua vuonna 2026. Seuraavassa on selvitetty nykyisen kuntastrategian keskeisiä teemoja.

Polvijärven kunnan strategiassa korostetaan yhdessä tekemistä, yhteen hiileen puhaltamista ja yhteisöllisyyttä. Me kaikki – polvijärveläiset sekä Polvijärvellä vapaa-aikaansa viettävät ja täällä työssä käyvät – vaikutamme siihen, millainen paikka Polvijärvi on asua, elää ja yrittää. Visiomme on, että nyt ja tulevaisuudessa Polvijärvi on elinvoimainen ja alati uudistuva kunta, jossa ihmiset voivat hyvin.

Kuntastrategiassamme katseet on käännetty vuoteen 2030. Olemme pohtineet, mitkä ovat tämän päivän megatrendejä ja mitkä ovat Polvijärven kunnan menestystekijöitä tulevaisuudessa – niitä asioita, jotka erottavat meidät muista, erottavat eduksemme. Strategiatyötä teimme yhteistyössä kunnan työntekijöiden ja luottamushenkilöiden kesken, kuntalaisia unohtamatta. Kuntalaisten näkemyksiä kysimme niin yleisötapahtumissa kuin kuntalaiskyselynkin avulla. Strategiatyötä olemme tehneet polvijärveläiseen tapaan kaikki yhdessä.

Strategiatyötä teimme arvojamme kuunnellen. Yhteisöllisesti, vastuullisesti ja elinvoimaisuudesta huolehtien. Yhteisöllisyys tulee esiin kaikessa, mitä teemme. Vastuullisuuden ymmärrämme niin ikään laajasti: huomioimme kestävä kehityksen, toimimme pitkäjänteisesti, panostamme taloudelliseen vakauteen ja työskentelemme koko kunnan ja kaikkien täällä vaikuttavien eduksi. Elinvoimamme nojaa perinteikkääseen maatalouteen, innovatiiviseen yrittäjyyteen ja paikalliseen osaamiseen. Uskomme, että tulevaisuudessa Polvijärvellä on entistä enemmän tilaa luovalle ajattelulle ja rohkeille kokeiluille.

Meillä Polvijärvellä katseet on suunnattu tulevaisuuteen. Olemme ylpeitä hienosta historiastamme ja tyytyväisiä siihen, miten mallillaan asiat ovat nyt. Jotta Polvijärvi menestyisi mainiosti myös jatkossa, on kuntastrategiassamme viitoitettu tietä vuoteen 2030, pohtien, mitkä ovat ne peruspilarit, joiden varaan Polvijärveä ja polvijärveläisyyttä rakennetaan.

Luovuuden ja yrittäjyyden tukeminen

Polvijärvellä on tilaa luovuudelle, kekseliäisyydelle ja innovatiivisille ratkaisuille. Kunnan roolina on tukea eri tavoin innovaatioita, tuotekehittelyä ja kokeilukulttuuria, kukkipa luovuus tuotteissa tai palveluissa. Näin mahdollistamme sen, että kunnassamme oleva potentiaalinen osaaminen pääsee esiin, kasvamaan ja kukoistamaan. Kunta tarjoaa mieluusti mahdollisuuksia kasvavalle ja elinvoimaiselle yritystoiminnalle. Sillä niinhän se on, että elinvoimaisen Polvijärven rakennamme me kaikki – yhdessä.

Puhtaan lähiruoan mahdollisuudet

Polvijärvellä on erinomaiset mahdollisuudet kasvattaa ruokaa omaan ja muidenkin pöytään. Omavaraisuus on voimavaramme, mutta tuotamme puhdasta ja laadukasta ravintoa myös muille. Ruoan tuotannossa pidämme tärkeinä monipuolisuutta, puhtautta ja tarkkaan harkittuja tuotantomenetelmiä. Siten voimme osaltamme pitää huolta siitä, että Polvijärvi on elinvoimainen kunta asua ja yrittää vuonna 2030 ja pitkään sen jälkeenkin.

Laadukkaat peruspalvelut

Polvijärvellä peruspalveluiden laatu on tasolla, josta voimme olla ylpeitä. Verraton varhaiskasvatus, toimeliaat työllisyyspalvelut ja huikeat harrastusmahdollisuudet ovat esimerkkejä palveluista, jotka tekevät Polvijärvestä houkuttelevan paikan asua, elää ja olla – ikään katsomatta. Kunta pitää huolen siitä, että palvelut ovat helposti saatavilla ja kaikkien saavutettavissa. Erityisen iloisia olemme siitä, että meillä Polvijärvellä on lukuisia upeita luontokohteita ja paljon edullisia harrastusmahdollisuuksia. Ne kun ovat tärkeää vastapainoa työlle ja opiskelulle.

Laadukkaita peruspalveluita on mahdollista tarjota, koska kunnan talous on vakaalla pohjalla. Polvijärvellä on pidetty ja pidetään edelleen tärkeänä sitä, että turhaan ei tuhlailla. Hankinnat tehdään harkitusti, ajatellen tasapuolisesti kaikkien kuntalaisten etua.

Digitalisaatio menestystekijänä

Polvijärvellä digitalisaatio on ennen kaikkea mahdollisuus. Sähköiset palvelut sujuvoittavat arkisten asioiden hoitamista, jättäen aikaa muille tärkeille ja merkityksellisille asioille. Digitalisaatio mahdollistaa sijainnista riippumattoman opiskelun, työnteon ja yrittämisen. Myös yhteistyö sidosryhmien kanssa sujuu entistä vaivattomammin. Eikä meistä kenelläkään ole enää mitään syytä olla olematta Polvijärvellä.

Ammattimainen viestintä

Polvijärvellä on tapana kertoa avoimesti, mitä kuuluu, missä mennään ja mitä on mielessä. Tietojen ja taitojen jakaminen on pienessä kunnassa vaivatonta – meistä jokainen osallistuu siihen. Kunnan harteilla on viestiä toiminnoistaan totuudenmukaisesti ja ajantasaisesti, tarjoten kuntalaisille luotettavaa ja jäsenneltyä tietoa, iloksi, hyödyksi ja demokraattisen päätöksenteon tueksi.

2 Talousarvion perustelut

2.1 Talousarvion ja -suunnitelman sitovuus

Vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026–2028 taloussuunnitelman linjauksia käsiteltiin 22.10.2025 pidetyssä valtuuston talousseminaarissa. Kunnanhallitus on edellyttänyt tasapainoista talousarviota vuodelle 2026. Talousarvio ja taloussuunnitelma perustuvat kuntastrategiaan, jonka yhtenä painopistealueena on laadukkaat peruspalvelut, joita on mahdollista tarjota, kun kunnan talous on vakaalla pohjalla.

Talousarvion sitovuudessa noudatetaan Polvijärvellä bruttoperiaatetta. Tämä tarkoittaa sitä, että talousarviossa tulosalueelle menoihin myönnettyjä määrärahoja ei saa ilman valtuuston päätöstä ylittää, vaikka tulosalueelle talousarviovuoden aikana tulisikin ennakoimattomia tuloja.

Valtuuston hyväksymä talousarvio ja -suunnitelma sitoo palvelualueita ja viranhaltijoita Kuntalain 110 §:n mukaisesti. Lisäksi palvelualueita ja viranhaltijoita sitovat valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet.

Talousarvion laadinnassa ovat pohjana palvelualueiden alustavat käyttösuunnitelmat eli tileittäin jaetut meno- ja tuloarviot. Nämä talousarvioesityksen pohjana olevat tilikohtaiset summat eivät ole palvelualueita sitovia, ellei valtuusto ole jonkin yksittäisen kohteen osalta asettanut talousarviossa euromääräistä sitovaa perustelua.

Palvelualueiden tulee 28.2.2026 mennessä tehtävillä käyttösuunnitelmilla jakaa valtuuston talousarviossa tulosalueille myöntämät määrärahat eri käyttötarkoituksiin. Pohjana käytetään palvelualueen alustavaa käyttösuunnitelmaa eli talousarvioesitystä.

Muita huomioita vuodelle 2026

Sisäisten vuokrien tasoa on tarkastettu vuoden 2026 alusta lukien. Vuokraperusteissa on huomioitu kustannustason nousu sekä ylläpitovuokrien tarkistus toteutuneiden menojen mukaisesti.

Myös ateriakustannusten sisäisen veloituksen hintoja on tarkastettu vuoden 2026 alusta lukien vastaamaan elintarvikekustannusten ja muiden välillisten kustannusten nousua.

Tulosaluekohtaisiin henkilöstömenoihin vaikuttaa tasausmaksu, jonka kustannus jakautuu kuntien ja hyvinvointialueiden kesken. Kuntien maksettavaksi tuleva osuus jaetaan kuntien kesken samassa suhteessa kuin ne saavat verorahoitusta. Polvijärven kunnan tasausmaksun suuruus vuodelle 2026 on tämänhetkisen tiedon mukaan 172 464 €. Tasausmaksu kirjataan tulosalueille henkilöstömenojen suhteessa. Lopullinen tasausmaksun kokonaismäärä vuodelle 2026 vahvistetaan joulukuussa 2026.

TE-palveluiden siirto kunnille heikentää ainakin lyhyellä tähtäimellä Polvijärven kunnan taloutta, koska kunnan vastuu työmarkkinatukimaksuista aikaistui aiemmasta työttömyyspäivien määrästä merkittävästi ja valtiolta kunnille siirtyneitä tehtäviä ei ole korvattu täysimääräisesti. Vähenevät valtionosuudet työllisyyden hoitoon haastavat kaikkia Pohjois-Karjalan kuntia myös vuonna 2026. Pohjois-Karjalassa työllisyyspalveluiden järjestämismuodoksi on päätetty yksi yhteinen Pohjois-Karjalan työllisyysalue, jonka vastuukuntana toimii Joensuun kaupunki.

2.2 Talousarvioyhdistelmä, vertailu 2025 ja 2026

Euroa						
(Sisältävät sisäiset menot ja tulot)						
Talousarvio 2026						
	Menot	Muutos-%	Tulot	Muutos-%	Netto	Muutos-%
Tulosalueet ja rahoituserät	16 204 414	4,3	16 915 590	6,5	711 176	211,4
Investoinnit	646 000	-22,8	30 000	200,0	-616 000	-25,5
Lainat	1 210 000	14,2	1 034 633	-0,3	-175 367	681,8
Rahavarojen käyttö			80 191		80 191	
Yhteensä	18 060 414		18 060 414		0	
Talousarvio 2025						
	Menot		Tulot		Netto	
Tulosalueet ja rahoituserät	15 542 178		15 878 517		336 339	
Investoinnit	837 000		10 000		-827 000	
Lainat	1 060 000		1 037 568		-22 432	
Rahavarojen käyttö	0		513 093		513 093	
Yhteensä	17 439 178		17 439 178		0	

2.3 Menot, tulot ja netto tulosalueittain 2024–2026

Euroa

	MENOT				TULOT				NETTO			
	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos % 2025-2026	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos % 2025-2026	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos % 2025-2026
Rahoitus	506 426	479 000	399 400	-16,6 %	10 582 514	11 112 386	12 121 346	9,1 %	10 076 088	10 633 386	11 721 946	10,2 %
Vaalit	38 274	18 000	300	-98,3 %	24 283	8 000	0	-100,0 %	-13 991	-10 000	-300	-97,0 %
Tarkastuslautakunta	25 683	22 000	17 138	-22,1 %	0	0	0	0,0 %	-25 683	-22 000	-17 138	-22,1 %
Hallintopalvelut	2 320 408	1 789 524	1 730 002	-3,3 %	1 086 001	1 069 419	991 366	-7,3 %	-1 234 407	-720 105	-738 636	2,6 %
Työll. + elinvoimapaalvelut	773 545	1 374 449	1 514 999	10,2 %	46 760	66 760	108 785	62,9 %	-726 785	-1 307 689	-1 406 214	7,5 %
Hyvinvointipalvelut	8 497 131	8 591 001	8 815 581	2,6 %	349 478	355 547	250 736	-29,5 %	-8 147 653	-8 235 454	-8 564 845	4,0 %
Elinympäristöpalvelut	3 422 070	3 268 204	3 726 994	14,0 %	3 327 541	3 266 405	3 443 357	5,4 %	-94 529	-1 799	-283 637	15666,4 %
Yhteensä	15 583 537	15 542 178	16 204 414		15 416 577	15 878 517	16 915 590		-166 960	336 339	711 176	

VUOSIKATE

Palvelualueiden määrärahojen sitovuustaso on bruttoperiaatteen mukainen ja se on korostettu yllä olevaan taulukkoon harmaalla. Palvelualue ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on toimintaa sopeutettava tai talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan.

Toiminnan ja talouden raportointi tapahtuu palvelualueittain kunnanhallitukselle kvartaaleittain 31.3., 30.6, 30.9. sekä 31.12. (tilinpäätös) tilanteista seuraavasti:

31.3. tilanteesta: talouden luvut tulosalueittain

30.6. tilanteesta: talouden luvut tulosalueittain sekä tavoitteiden toteuma

30.9. tilanteesta: talouden luvut tulosalueittain

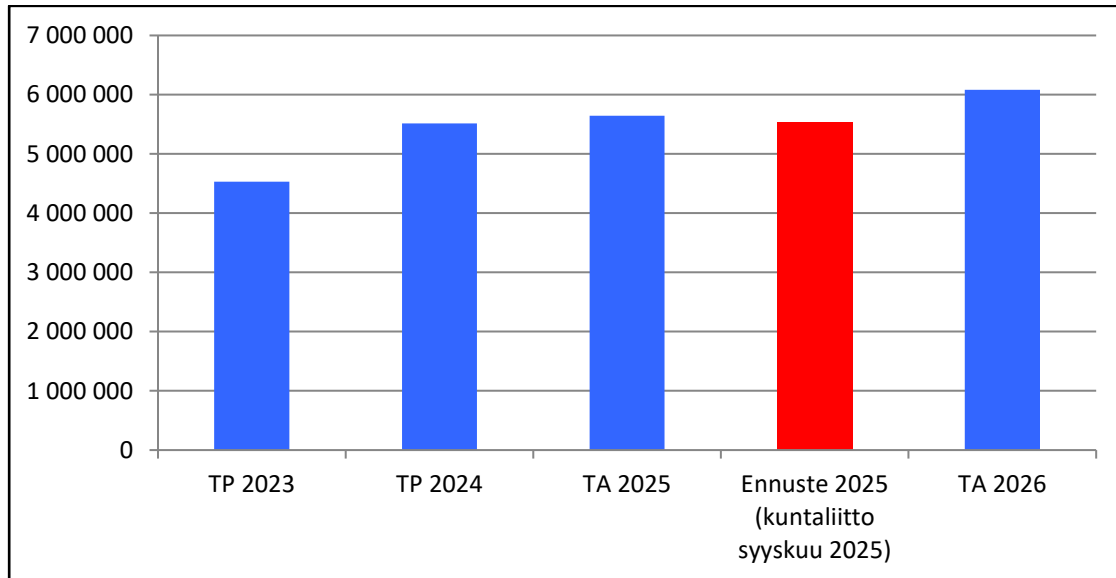
31.12. tilanteesta: talouden luvut tulosalueittain sekä tavoitteiden toteuma (tilinpäätös)

Palvelualuejohtaja tai hänen nimeämänsä esittelee oman palvelualueen talousraportoinnin kunnanhallitukselle kulloisenkin yllä mainitun ajankohdan valmistuttua kirjanpidossa. Palvelualueiden talousraportointi antaa oikea-aikaista tietoa palvelualueille, hallintopalveluille ja edelleen kunnanhallitukselle eri palvelualueiden taloustilanteesta.

2.4 Keskeiset tulot

Kunnallisvero

TP 2023	TP 2024	TA 2025	Ennuste 2025 (Kuntaliitto syyskuu 2025)	TA 2026
4 532 393	5 516 658	5 645 000	5 526 000	6 083 000

Vuoden 2026 tuloveroprosentiksi on vahvistettu 9,00.

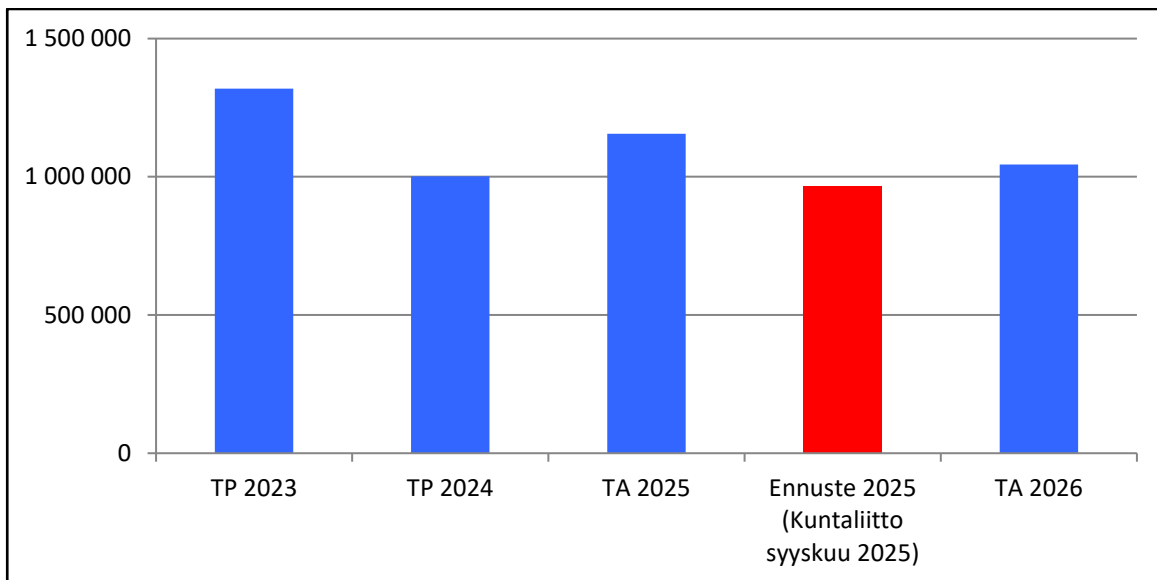
Polvijärven kunnan vuoden 2025 kunnallisverot ovat toteutumassa hieman heikommin kuin talousarviossa on ennakoitu.

Kunnallisverotulojen arviointi on viime vuosina ollut erittäin vaikeaa, johtuen tilitysjärjestelmän muutoksista ja sote-uudistuksesta.

Kuntaliiton vuoden 2026 kunnallisveroennuste lähtee siitä, että useiden kuntien taloudellinen tilanne jatkuu huolestuttavana. Kuntien välillä on myös merkittäviä eroja kunnallisverotuotoissa. Työllisyysasteen kehitys ja siitä seuraava palkkatulojen arvioitu kehitys kohenee odotettua hitaammin. Kunnallisverot on merkitty vuoden 2026 talousarvioon Kuntaliiton ennusteen mukaisina.

Yhteisövero

TP 2023	TP 2024	TA 2025	Ennuste 2025 (Kuntaliitto syyskuu 2025)	TA 2026
1 318 460	1 001 597	1 156 000	965 000	1 044 000

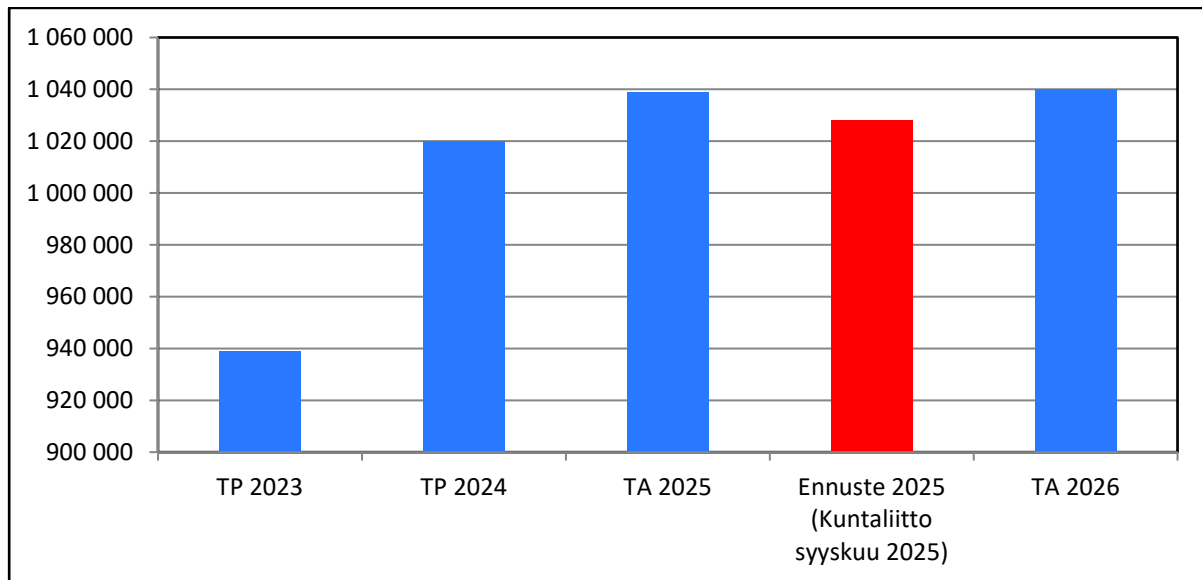

Yritysten tulevaisuuden näkymät ovat heikentyneet maailmanpoliittisen tilanteen kiristymisen jälkeen, mikä näkyy myös yhteisöveroennusteessa vuodelle 2026.

Kunnalle tilitettävät yhteisöverot muodostuvat ao. kunnassa toimivien yhteisöjen maksamista pääomaverosta. Useassa kunnassa toimivan yhteisön maksamat pääomaverot jaetaan kuntien kesken henkilöstömäärien suhteessa.

Kiinteistövero

TP 2023	TP 2024	TA 2025	Ennuste 2025 (Kuntaliitto syyskuu 2025)	TA 2026
938 856	1 020 019	1 039 000	1 028 000	1 040 000

Polvijärven kunnan kiinteistöveroprosentit ovat vuonna 2026 seuraavat:

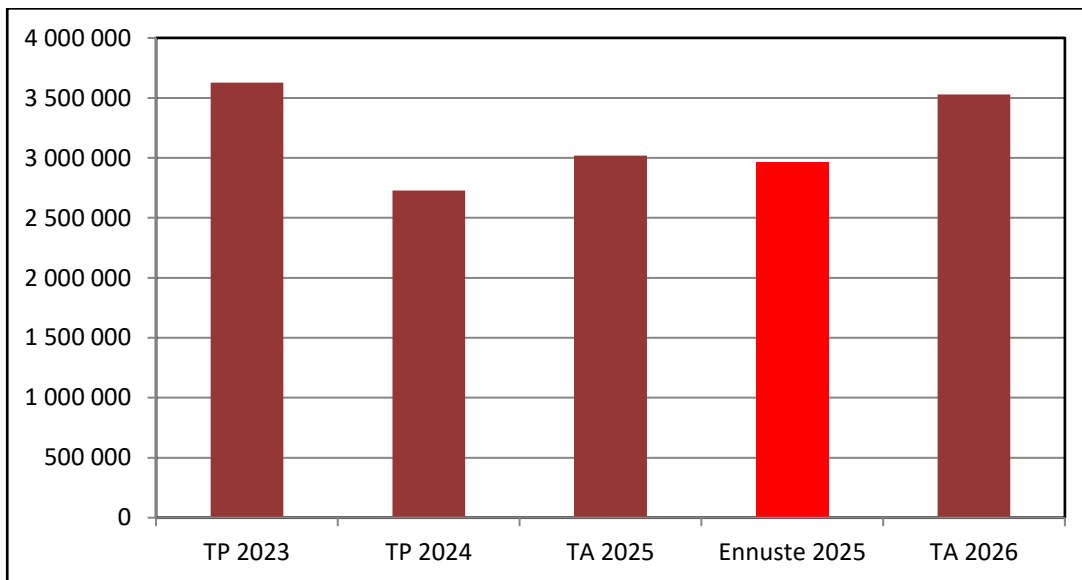
- Vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,50 %
- Muiden asuinrakennusten veroprosentti 1,00 %
- Yleinen kiinteistöveroprosentti 1,00 %
- Yleisen maapohjan kiinteistöveroprosentti 1,30 %
- Rakentamattomalle rakennuspaikalle ei määritellä erillistä kiinteistöveroprosenttia
- Voimalaitosten kiinteistöveroprosentti 3,00 %.

Polvijärvellä yleishyödylliset yhteisöt on vapautettu kiinteistöverosta.

Kiinteistöveroa arvioidaan kertyvän noin 1 040 000 euroa.

Valtionosuudet

TP 2023	TP 2024	TA 2025	Ennuste 2025	TA 2026
3 628 433	2 728 435	3 017 609	2 961 048	3 528 746

Polvijärven kunnan vuoden 2026 valtionosuudet tulevat olemaan kokonaisuutena noin 560 000 euroa suuremmat kuin vuonna 2025. Korotus muodostuu suurelta osin peruspalveluiden valtionosuuden lisääntymisestä n. 140 000 € ja verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen kasvusta n. 200 000 €. Sote-uudistuksen aiheuttama ns. loppupiiska kuntien valtionosuuksiin on 250 miljoonaa euroa eli keskimäärin 47 euroa asukasta kohti ja se jää pysyväksi. Tämä on leikattu kaikilta kunnilta. Polvijärvellä pysyvä vähennys on 222 euroa/asukas. Lisäksi takautuvasti tehdään vuosien 2023–2024 oikaisu vuosille 2025–2027, joten valtionosuudet ovat näinä vuosina vielä vähäisemmät.

Vuonna 2026 Polvijärven kunnan valtionosuudet tulevat olemaan noin 3,5 miljoonaa euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuus on tässä vaiheessa hyvinvointipalveluiden antama arvio ja se on noin 181.000 euroa parempi kuin vuoden 2025 OKM:n valtionosuuspäätös. Vastavuoroisesti kotikuntakorvausten netto on noin 118.000 euroa heikompi kuin viime vuonna. Kotikuntakorvaukset eivät ole varsinaisia valtionosuuksia, mutta ne maksetaan kunnalle tai veloitetaan kunnalta osana valtionosuusmaksatusta.

3 Vuoden 2026 talousarvio ja vuosien 2027–2028 taloussuunnitelma

Euroa	Talousarvio 2026		Taloussuunnitelma 2027		Taloussuunnitelma 2028	
Toimintatuotot						
Myyntituotot	1 731 413		942 000		900 000	
Maksutuotot	46 000		40 000		40 000	
Tuet ja avustukset	301 435		300 000		300 000	
Muut toimintatuotot	2 715 396	4 794 244	1 350 000	2 632 000	1 150 000	2 390 000
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-7 692 748		-7 500 000		-7 800 000	
Palvelujen ostot	-4 604 400		-4 400 000		-4 300 000	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-1 444 734		-435 000		-440 000	
Avustukset	-780 431		-667 000		-667 000	
Muut toimintakulut	-1 282 951	-15 805 264	-1 061 000	- 14 063 000	-1 000 000	-14 207 000
TOIMINTAKATE		-11 011 020		-11 431 000		-11 817 000
Verotulot						
Kunnallisvero	6 083 000		5 941 000		6 115 000	
Kiinteistövero	1 040 000		1 030 000		1 030 000	
Yhteisövero	1 044 000		1 095 000		1 149 000	
Muut verot	100 000	8 267 000	100 000	8 166 000	100 000	8 394 000
Valtionosuudet						
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	551 729		630 000		640 000	
Verotuloihin perustuva valtionos.tasaus	2 701 488		2 586 000		2 658 000	
Verotulomenetysten kompensatio	676 831		680 000		670 000	
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-401 302	3 528 746	-500 000	3 396 000	-550 000	3 418 000
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	5 600		2 600		1 900	
Muut rahoitustuotot	320 000		248 000		248 000	
Korkokulut	-390 000		-380 000		-360 000	
Muut rahoituskulut	-9 150	-73 550	-9 000	-138 400	-9 000	-119 100
VUOSIKATE		711 176		-7 400		-124 100
Poistot ja arvonalentumiset		-1 640 979		-1 231 000		-1 140 000
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tuotot		0		0		0
Satunnaiset kulut		0		0		0
TILIKAUDEN TULOS		-929 803		-1 238 400		-1 264 100
Poistoeron tuloutus		523 963		420 000		406 000
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-405 840		-818 400		-858 100

3.1 Tuloslaskelma

Euroa	Talousarvio 2026		Talousarvio 2025	
Toimintatulot				
Myyntituotot	1 731 413		1 687 745	
Maksutuotot	46 000		235 419	
Tuet ja avustukset	301 435		299 800	
Muut toimintatuotot	2 715 396	4 794 244	2 543 167	4 766 131
Toimintamenot				
Henkilöstökulut	-7 692 748		-7 503 610	
Palvelujen ostot	-4 604 400		-4 261 870	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-1 444 734		-1 289 324	
Avustukset	-780 431		-709 331	
Muut toimintakulut	-1 282 951	-15 805 264	-1 299 043	-15 063 178
TOIMINTAKATE		-11 011 020		-10 297 047
Verotulot				
Kunnallisvero	6 083 000		5 645 000	
Kiinteistövero	1 040 000		1 039 000	
Yhteisövero	1 044 000		1 156 000	
Muut verot	100 000	8 267 000	0	7 840 000
Valtionosuudet				
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	551 729		413 469	
Verotuloihin perustuva valtionos. tasaus	2 701 488		2 468 373	
Verotulomenetysten kompensatio	676 831		700 767	
Opetus- ja kulttuuritoimen muut vos:t	-401 302	3 528 746	-565 000	3 017 609
Rahoitustulot ja -menot				
Korkotuotot	5 600		4 777	
Muut rahoitustuotot	320 000		250 000	
Korkokulut	-390 000		-470 000	
Muut rahoituskulut	-9 150	-73 550	-9 000	-224 223
VUOSIKATE		711 176		336 339
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 640 979		-1 665 000	
Arvonalentumiset	0	-1 640 979	0	-1 665 000
TILIKAUDEN TULOS		-929 803		-1 328 661
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)		523 963		523 000
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-405 840		-805 661

4 Käyttötalous tulosalueittain

Kunnan tulosalueita vuonna 2026 ovat rahoitus, vaalit, tarkastuslautakunta, hallintopalvelut, työllisyys- ja elinvoimapaalvelut, hyvinvointipalvelut sekä elinympäristöpalvelut.

4.1 Vuoden 2026 talousarvioraamit tulosalueittain

Nettomenot/-tulot tulosalueittain					
	TP 2024	Talousarvio 2025	Talousarvioraamit 2026	Talousarvio 2026	Erotus
Rahoitus	10 409 384	10 633 386	11 466 375	11 721 946	+255 571
Vaalit	-13 991	-10 000	-3 300	-300	+3 000
Tarkastuslautakunta	-25 683	-22 000	-17 138	-17 138	
Hallintopalvelut	-1 670 743	-720 105	-738 636	-738 636	
Työllisyys- ja elinvoimapaalvelut	-289 861	-1 307 689	-1 282 192	-1 406 214	-124 022
Hyvinvointipalvelut	-8 147 622	-8 235 454	-8 161 005	-8 564 845	-403 840
Elinympäristöpalvelut	-94 524	-1 799	-660 060	-283 637	+376 423
VUOSIKATE	-166 960	336 339	604 044	711 176	
Käyttöomaisuuden poistot	-1 626 473	-1 665 000	-1 641 000	-1 640 979	
TILIKAUDEN TULOS	-1 793 433	-1 328 661	-1 036 956	-929 803	
Poistoerot ja inv. varaukset	-2 544 790	<u>523 000</u>	<u>523 000</u>	<u>523 963</u>	
Varausten muutos	<u>3 050 000</u>				
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 288 223	-805 661	-513 956	-405 840	

Talousarvioraamit 2026 kunnanhallituksen evästyksen mukaisesti. Käyttötalousraamin lähtökohtana on ollut, että sotekiinteistöt ja vuokra-asunnot on yhtiöitetty 31.12.2025 mennessä. Lopullisessa talousarviossa ko. kiinteistöt sisältyvät kunnan talousarvioon koko vuodelle 2026.

4.2 Rahoitus

Vastuullinen: Valtuusto ja kunnanhallitus

Rahoituserät muodostuvat rahoitustuloista ja rahoitusmenoista. Rahoitustuloja ovat verotulot ja valtionosuudet. Lisäksi rahoitustuloihin lasketaan korkotuotot ja muut rahoitustuotot, kuten osingot, verotilitysten korot ja muut rahoitustuotot. Kotikuntakorvaustulot oppilaista kirjataan hyvinvointipalveluiden tulosalueelle.

Rahoitusmenot muodostuvat korkokuluista, sekä muista rahoituskuluista. Kotikuntakorvausten menot kirjataan hyvinvointipalveluiden tulosalueelle.

4.3 Vaalit

Vastuullinen: Vaalilautakunta

Vuonna 2026 ei järjestetä vaaleja, joten menoina ovat vain vaalilautakunnan ICT-kulut.

4.4 Tarkastuslautakunta

Vastuullinen: tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta arvioi vuosittain, kuinka valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet ovat toteutuneet. Kunnan tilintarkastusyhteisönä toimii KPMG Oy.

4.5 Hallintopalvelut

Vastuullinen palvelualueen johtaja: Talous- ja hallintojohtaja. Kuntastrategiasta ja ylimmästä johdosta vastaa kunnanjohtaja.

Hallintopalveluihin kuuluvat yleishallinto, taloushallinto, henkilöstöhallinto, kuntamarkkinointi ja viestintä sekä ruokapalvelut. Lisäksi hallintopalveluissa koordinoidaan kunnan tietoturva- ja tietosuoja-asioita. Siivouspalvelut ovat organisatorisesti osa hallintopalveluita, mutta niiden kirjanpidollinen eriyttäminen elinympäristöpalveluiden kustannuksista osoittautui tässä vaiheessa vaikeaksi, joten siivouspalvelut ovat kirjanpidollisesti osa elinympäristöpalveluita.

Hallintopalveluiden tavoitteena on luoda puitteet palvelualueiden toimivalle ja tehokkaalle työskentelylle sekä varmistaa yhteistyön toimivuus asioiden valmistelussa.

Vuodesta 2023 lukien hallintopalveluiden alle on ohjattu kustannukset kunnan henkilöstön työterveyshuollon palveluista. Palkanlaskennan palvelut sekä ICT-palvelut ostetaan Meidän IT ja talous Oy:ltä.

Vuonna 2026 astuu voimaan viranomaispostin digitaalista ensisijaisuutta koskeva lainsäädäntö. Julkisen hallinnon organisaatioiden on otettava aikaisempaa kattavammin käyttöönsä suomi.fi -viestit ja lähetettävä sen kautta päätökset ja muut tiedoksiannot kuntalaisille. Suomi.fi -viestipalvelu tullaan lisäämään osaksi kunnan järjestelmiä vuoden 2026 aikana järjestelmätoimittajien mahdollisuuksien mukaan.

Hallintopalveluiden vuoden 2026 keskeiset tavoitteet

Tavoitteet 2026	Toimenpiteet 2026	Mittarit
Yleishallinto		
Kuntastrategian toteuttaminen yhdessä kaikkien palvelualueiden kanssa (kuntastrategian painopiste: Me yhdessä teemme Polvijärven)	Kuntastrategia sisältää konkreettisia asioita, jotka ohjaavat kunnan toimintaa pitkällä aikavälillä. Kuntastrategian tulee olla osa työntekijöiden ja kuntalaisten arkea, joten sen näkyväksi tekeminen ja päätösten sitominen siihen on tärkeää.	Kuntastrategia päivitetty Polvijärvi 150 vuotta tapahtumien tukeminen viestinnän ja markkinoinnin keinoin

Kunnan ja hyvinvointialueen välinen yhteistyö (kuntastrategian painopiste: Me yhdessä teemme Polvijärven)	Kunta on velvollinen ylläpitämään yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.	Vuosittainen yhteistyö hva:n kanssa toteutunut (kyllä/ei)
Saumaton yhteistyö koko kuntaorganisaation kesken (kuntastrategian painopiste: Me yhdessä teemme Polvijärven)	Organisaatio toimii tehokkaasti ja sille asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Kunta tukee asukkaiden sekä järjestöjen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Kunnan omistuksessa olevat vuokra-asunnot ja sote-kiinteistöt on siirretty konsernin tytäryhtiölle/yhtiötetty yhtiöittämisvelvoitteen mukaisesti. Sähköiset järjestelmät sujuvoittavat työntekoa ja tiedonhallintaa.	Tavoitteiden toteutuminen Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien lkm Kunnan kirjanpidossa olevat vuokratilat on siirretty Kiint. Oy Polvijärven Vuokratiloille (kyllä/ei). Sote-kiinteistöjen siirto/yhtiöittäminen soveltuvin osin tehty. Sopimushallinta otettu käyttöön (kyllä/ei) Sähköinen arkistointi otettu käyttöön (kyllä/ei)
Henkilöstöhallinto (yhdessä palvelualueiden kanssa)		
Toimintatapojen ja johtamisen kehittäminen sekä seuranta yhdessä kaikkien palvelualueiden kanssa (kuntastrategian painopiste: Me yhdessä teemme Polvijärven)	Esihenkilöiden johtamisosaamista vahvistetaan edelleen. Prosessien tarkastelu parantaa tuottavuutta ja henkilöstön digi- ja tietosuojasaamista vahvistetaan. Lisätään valmiuksia paikkariippumattomaan työhön kunnassa ja kunnan työntekijöiden keskuudessa niissä tehtävissä, missä se on työn luonne huomioon ottaen mahdollista. Työhyvinvointikysely tehdään joka toinen vuosi. V. 2025 on tehty edellinen työhyvinvointikysely, vuosi 2026 on väli vuosi.	Johtamiskoulutusten lkm Esihenkilökahvien kehittäminen Kehityskeskustelut väh. 1 krt/v (kyllä/ei) Tietosuojakoulutus henkilöstölle Palkkajärjestelmän vaihtoprojekti valmis. Personec otettu käyttöön (kyllä/ei) Etätyötä tukevat toimet (kpl)
Taloushallinto		
Sujuvat talous- ja hallintopalvelut palvelualueen ja koko kuntakonsernin tarpeisiin (kuntastrategian painopiste: digitalisaatio menestystekijänä & laadukkaat peruspalvelut)	Toiminnan sähköistäminen jatkuu. Konsernitilinpäätöksen ominaisuudet otetaan täysimääräisesti käyttöön kuntakonsernin parempaa raportointia varten. Talousarvion ja suunnitelmavuosien budjetointia tarkennetaan sujuvaa raportointia varten. Ajantasainen taloushallinto	Automatiikan hyödyntäminen taloushallinnossa Konsernitp-lomake käytössä (kyllä/ei) Suunnitelmavuosien budjetointi toteutuu kaikilla palvelualueilla. Kuukausikirjanpidot tehty ajantasaisesti (kyllä/ei) Sisäiset laskutukset tapahtuvat kuukausittain (kyllä/ei)

	Tytäryhtiöiden kirjanpito hoituu sujuvasti kuukausittain.	Tytäryhtiöiden kirjanpito hoidetaan kunnan toimesta. Tytäryhtiöiden kk-kirjanpidot tehty ajantasaisesti (kyllä/ei)
Taloudellinen toiminta palvelualueilla (kuntastrategian painopiste: laadukkaat peruspalvelut)	Kunnan toiminta on kustannustehokasta.	Toimintakate talousarvion mukainen tai parempi (€) Palvelualueet noudattavat talousarviota ja sopeuttavat tarvittaessa toimintaansa.
Kuntamarkkinointi ja viestintä		
Kunnan veto- ja pitovoima lisääntyy markkinointiviestinnän ansiosta (kuntastrategian painopiste: ammattimainen viestintä)	Kuntamarkkinointi ja houkutteleva viestintä tukevat kuntastrategiaa ja siitä johdettujen tavoitteiden toteuttamista. Sähköisten palveluiden kehittäminen yhdessä eri palvelualueiden kanssa Sisäisen viestinnän uudistaminen lisää henkilöstön tiedonsaantia sekä vuorovaikutteista osallistumista.	Juhlavuosi Polvijärvi 150v näkyvästi esillä kuntamarkkinoinnissa (kyllä/ei) Polvijärvi-päivät järjestetty 2026 (kyllä/ei) Kunnan viestintäohje päivitetty Verkkosivu-uudistuksen suunnittelu aloitettu v. 2026 lopulla Asiainnin helppous (mm. suomi.fi-palvelu) Sisäiselle viestinnälle luotu pelisäännöt (kyllä/ei) Henkilöstön kuukausitiedotteet vakiinnutettu osaksi sisäistä viestintää (kyllä/ei) Teamsin käyttöönotto koko kunnan henkilöstölle
Ruokapalvelut		
Hyvä ruoka, parempi mieli. Lähiruoan tarjoaminen osana kunnan ruokapalveluita (kuntastrategian painopiste: puhtaan lähiruoan mahdollisuudet)	Koulujen teemapäiviä toteutetaan ruokapalveluiden määrärahojen sallimissa rajoissa. Hävikkiä vähennetään myymällä ylijäämäruokaa. Jatketaan koululaisille suunnattua kahviota ruokala Aromin tiloissa. Vastuullisen ruokatuotannon toteutuksen selvittäminen Sitova perustelu: Keskuskeittiön elintarvikkeiden hankintaan varatusta määrärahasta osoitetaan 10 000 euroa käytettäväksi hankintoihin, jotka ovat lähiruokaa.	Koulun teemaruokapäivät lkm Myydyn ylijäämäruoan tuotto saman verran tai enemmän kuin v. 2025. Koululaisille suunnattu kahvio toiminnassa (kyllä/ei). Vast. ruokatuotannon selvitys Lähiruokaan käytetty määräraha (€)

4.5.1 Hallintopalveluiden tulosalueelle sisältyvät yhteistoimintaosuudet, jäsenmaksut ja avustukset

Yhteistoimintaosuudet (tili 4460)	Euroa
1. Suomen Kuntaliitto	9.780
2. Suomi liikkeelle -hanke	<u>5.000</u>
	Yhteensä 14.780
Jäsenmaksut ja muut kulut (tili 4944)	
1. Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Karjala ry (tili 4950)	137
2. Pelastakaa Lapset ry	20
3. Pohjois-Karjalan Syöpäyhdistys	160
4. Pohjois-Karjalan Kauppakamari	720
5. Savo-Karjalan vesiensuojeluyhdistys	765
6. Pohjois-Karjalan teatteriyhdistys	<u>1.581</u>
	Yhteensä 3.383
Yleishallinnon avustukset (tili 4740)	
1. Sotien 1939–1945 Polvijärven perinnetoimikunta	1.000
2. Pohjois-Karjalan virkistysreitistöyhdistys, toimintamaksu	<u>800</u>
	Yhteensä 1.800
Tila-avustukset (toimitilat luovutettu käyttöön korvauksetta, tili 4820)	
1. Polvijärvi-Seuran museo (kirjaston yläkerta)	<u>5.592</u>
	Yhteensä 5.592

4.6 Työllisyys- ja elinvoimapolvelut

Vastuullinen palvelualueen johtaja: Kunnanjohtaja

Polvijärven työllisyys- ja elinvoimapolveluiden tehtäviin kuuluvat työllisyyspalvelut, elinkeino- ja yrityspalvelut sekä maaseutupalvelut. Polvijärvellä elinkeinotoimeen liittyviä asiantuntijapalveluita hoitaa Business Joensuu Oy. Yhtiön kaikki asiantuntijapalvelut ovat polvijärveläisten yritysten käytettävissä. Polvijärvellä ja Outokumpuun on nimetty oma yritysasiantuntija. Elinkeinopalveluihin liittyviä tehtäviä hoitavat kunnassa myös kunnanjohtaja ja maaseutuasiamies. Polvijärven yrityspalvelu Oy vastaa kunnan yritysikiinteistöistä. Yhtiön toimitusjohtajana toimii vs. kuntatekniikan päällikkö. Työllisyyspalvelut ovat osa työllisyys- ja elinvoimapolveluiden tulosaluetta tarkoituksenaan vastata Pohjois-Karjalan työllisyysalueen viranomaispalveluista ja kunnan omista työllisyyspalveluista.

Työllisyys- ja elinvoimapolveluiden toimintaa ohjaa Polvijärven kuntastrategia.

Tavoitteet 2026	Toimenpiteet 2026	Mittarit
Työllisyyspalvelut		
Vaikuttavat TE-palvelut	Polvijärven työllisyysaste säilyy maakunnan neljän parhaan kunnan joukossa.	Työllisyysaste on sama kuin vuonna 2025 (%-arvo). Työttömyys-% on alle maakunnan keskitason. Yhdistystyöllistämisen tuen avulla on 6 henkilöä saatu aktivoitua työmarkkinoille.
Kelalle työttömyydestä maksettavien maksujen pysyminen vuoden 2025 tasolla	Vuoden 2025 alusta lukien voimaan tulleet lakimuutokset ovat lisänneet Kelalle maksettavia kustannuksia. Kunta pyrkii kaikilla käytettävissä	Kelalle maksettavien kustannusten pieneneminen tai pysyminen nykytasolla.

	olevilla toimillaan vaikuttamaan, että Kelan kustannukset pysyvät hallinnassa.	
Elinkeinopalvelut		
Kunnassa toimivien yritysten toimintaedellytysten turvaaminen ja parantaminen	Yritysten kasvua ja kehittymistä vahvistetaan mm. tukemalla yritysten toimintatapojen tehostamista ja tuotannon järjeistämistä. Kunnan hankinnoilla edistetään hankintalain mahdollisuuksien mukaan paikallisten yritysten toimintaedellytyksiä.	Aktiivinen yhteydenpito kunnassa toimiviin yrityksiin.
Uusia yrityksiä syntyy Polvijärvellä	Lähiseudulle suoritetaan elinvoimaan liittyvää vertailua tarkoituksena saada yhtenäistä näkemystä seudun vahvuuksien hyödyntämiseen ja Polvijärven tunnetuksi tekemiseen sekä työpaikkojen että uuden yritystoiminnan kannalta. Uudet yritykset ja työpaikat voivat tukea jo olemassa olevia yrityksiä sekä paikkakunnalla että seudullisesti.	Uusia syntyneitä yrityksiä 10 kpl. Uusia syntyy enemmän kuin niitä lakkaa.
Uusia työpaikkoja Polvijärvellä	Uusien työpaikkojen luomista autetaan Business Joensuu Oy:ltä ostettavalla monipuolisella yritysneuvonnalla, järjestämällä ja tarvittaessa rakentamalla toimitiloja yrityksille sekä varaamalla riittävästi kunnallistekniikalla varustettuja yritystoiminnan alueita.	Uusia syntyneitä työpaikkoja 15 kpl.
Aktiivinen toiminta ja vuoropuhelu paikallisten yritysten kanssa	Polvijärven kunta toimii aktiivisesti yritysten kanssa. Business Joensuun antama yritysneuvonta on tärkeässä roolissa. Yrityskäynneille osallistuvat yritysneuvojan lisäksi myös kunnanjohtaja, maaseutuasiamies sekä Polvijärven yrityspalvelu Oy:n toimitusjohtaja.	Järjestettyjä yhteisiä tapaamisia on yrittäjien ja yrittäjäksi aikovien kanssa.
Hankerahoituksen hyödyntäminen kylien ja yritystoiminnan kehittämisessä	EU-rahoitteisia maaseutuelinkeinojen kehittämishankkeita toteutetaan seudullisen maaseututoimen kautta, jossa isäntäkuntana toimii Liperin kunta. Leader-rahoitusta hyödynnetään mm. kylien ja maaseudun yritystoiminnan kehittämisessä. Muita EU-hankkeita toteutetaan Business Joensuun kautta seudullisena, maakunnallisena ja kansainvälisenä yhteistyönä. Kunnat tekevät tiivistä yhteistyötä hankkeiden valmistelussa.	Hankerahoitusta hyödynnetty vuoden aikana erilaisissa hankkeissa.

Kunnan talousarvioon vuodelle 2026 on varattu elinkeinojen kehittämismäärärahaa mm. maatilatalouden kehittämiseen sekä pienyritysavustuksiin.

4.6.1 Polvijärven kunnan vuoden 2026 elinkeinojen kehittämismäärärahan käyttöperusteet

	Määräraha (euroa)
Maatilatalouden kehittäminen	8 000
Maatilatalouden kehittämisrahasta voidaan harkinnan mukaan myöntää kunnanjohtajan päätöksellä avustusta mm. yleishyödyllisille yhteisöille tai yksityishenkilöille esim. kaikille avoimien tapahtumien järjestämiseen yhteensä enintään 2 000 euroa.	
Joensuun seudun elinkeinoyhteistyö (Business Joensuu, sis. Visit Karelian)	118 970
Osallistuminen Joensuun seudun Leader -ohjelman toteuttamiseen	12 131
Pienyritysavustukset	5 000
Kunta- ja tonttimarkkinointi	7 000
Polvijärvi-päivät (taseesta 8 000, perintörahat esiintyjäpalkkiot)	2 000
Kunnan tapahtumien sisäiset kustannukset	5 000
Messut	2 000
Polvijärven 150 v. juhluvuosi	0
(kok.kust. 50 000 ja yhteensä saman verran tuloja tulevaisuusrahastosta, Leaderista ja taseesta)	
Maakuntapäivä	0
(kustannukset tulee kattaa maakuntaliitolta saatavalla avustuksella)	
Yhteensä: 160 101	
Kunnanhallitus antaa tarkemmat ohjeet maatilatalouden kehittämismäärärahan ja pienyritysavustusten myöntämisperusteista.	

4.7 Hyvinvointipalvelut

Vastuullinen palvelualueen johtaja: Hyvinvointijohtaja

Hyvinvointipalvelut tuottavat kuntalaisten hyvinvointia edistäviä ja monipuolisia varhaiskasvatus-, koulutus-, nuoriso-, liikunta-, kirjasto- ja kulttuuripalveluja sekä kotoutumisen koordinoitavia palveluja. Hyvinvointipalvelut ovat merkityksellisesti läsnä kuntalaisen hyvässä arjessa. Hyvinvointipalvelut mahdollistavat kuntalaisille oppimisen, sivistymisen, harrastamisen ja elinikäisen kasvun. Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja vapaa-aikapalveluiden palvelut tuotetaan kunnan omana toimintana. Lukiokoulutuksessa tehdään hyvää yhteistyötä Outokummun, Juuan ja Heinäveden lukiodien kanssa. Seudullisena ostopalveluna hankitaan kirjastopalvelut, seutuopiston kurssitarjonta, Keski-Karjalan musiikkiopiston opetus ja etsivä nuorisotyö Joensuun nuorisoverstaalta. Hyvinvointipalveluiden tehtävänä on myös kuntatasoisen hyvinvointityön koordinointi.

Toimintaympäristön muutokset

Oppimisen tuki on uudistunut 1.8.2025 alkaen esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa. Kaikilla oppijoilla on oikeus oppia ja saada tukea koko opinpolun ajan. Tukea annetaan varhaisessa vaiheessa ja ennakoivasti. Uudistuksessa luovuttiin kolmiportaisesta tuesta ja pääpaino siirtyy opetusjärjestelyihin ja ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin, kuten yleiseen tukiopetukseen ja erityisopettajan antamaan opetukseen muun opetuksen yhteydessä. Entiset erityisen tuen päätökset tarkistetaan ja päivitetään uuden lainsäädännön mukaisiksi elokuuhun 2026 mennessä. Perusopetuksen ryhmässä saa yhtä opettajaa kohden olla enintään viisi oppilasta, joilla on oppilaskohtaisena tukitoimena joko erityisopettajan tai erityisluokanopettajan antama opetus pienryhmässä tai erityisluokan opettajan antama opetus erityisluokassa.

Perusopetuslain muutos velvoittaa edistämään liikunnallista elämäntapaa esi- ja perusopetuksessa 1.8.2026 alkaen, ja tähän pyritään koko kouluyhteisön yhteistyöllä. Koulupäivän liikunnallistaminen tarkoittaa liikunnan lisäämistä osaksi koulupäivää, mikä edistää oppilaiden oppimista, keskittymistä ja hyvinvointia. Keinoja ovat esimerkiksi taukoliikunta, opetukseen integroitu liikkuminen ja toiminnalliset työtavat.

Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa lapsimäärien väheneminen jatkuu. Varhaiskasvatuksessa lapsimäärät tippuvat syntyneiden lasten määrän vähentymisen myötä ja varhaiskasvatuspalveluita sopeutetaan laskevaan tarpeeseen. Sopeutus vähentää määräaikaisten työntekijöiden tarvetta syksyllä alkavana uutena toimintakautena. Varhaiskasvatuksen piiriin siirtyvät ikäluokat ovat pienempiä kuin perusopetukseen siirtyvät ikäluokat mikä vähentää varhaiskasvatuspalveluiden tarvetta. Varhaiskasvatuspaikkojen kysyntään päiväkodeissa vaikuttaa myös vaikeasti ennakoitavissa oleva kotona kotihoidontuella oleva lapsimäärä.

Perusopetuksen oppilasmäärä vähenee siten, että oppilasmäärän ennakoidaan olevan 1-9 -vuosiluokilla lukuvuonna 2026-2027 16 oppilasta edellistä lukuvuotta pienempi. Opetusresurssien sopeutus laskevaan oppilasmäärään on tehtävä pitemmällä aikavälillä sillä ilman opetusryhmien määrän vähentymistä mahdollisuudet kulukarsintaan ovat vähäiset. Oppilasennusteen mukaan perusopetuksen oppilasmäärä vähenee vuosina 2025-2030 yhteensä 51 oppilaalla syksyn 2025 oppilasmäärästä, joka oli 343. Ennusteen mukaan Sotkuman oppilasmäärä säilyisi jokseenkin ennallaan ja kirkonkylän 1-6 -luokilla oppilasmäärä vähenisi 47 lapsella.

Lukion opiskelijamäärä kääntyi nousuun syksyllä 2025 kun lukion aloitti 17 uutta opiskelijaa. Lukiossa on yhteensä 38 opiskelijaa. Lukiokoulutuksen opiskelijakohtainen yksikköhinta nousee jatkossa niillä Polvijärven kaltaisilla kunnilla, joilla on syrjäisyyskerroin peruspalveluiden valtionosuusrahoituksessa ja mikäli opiskelijamäärä on alle 40. Toinen lukiokoulutuksen rahoitukseen tuleva muutos on se, että EU- ja ETA-maiden ulkopuolelta tulevat opiskelijat joutuvat hallituksen lakiesityksen mukaan maksamaan 1.8.2026 alkaen lukuvuosimaksuja sekä lukioissa että ammattikouluissa. Tämä merkitsee, että kolmansien maiden opiskelijoista ei jatkossa enää makseta valtionosuuksia opetusta järjestäville kunnille.

Valmisteilla oleva kunnan hyvinvointikertomus ja -suunnitelma tälle valtuustokaudelle tuodaan kunnanvaltuuston hyväksymiskäsittelyyn. Hyvinvointikertomuksessa kuvataan kunnan asukkaiden hyvinvoinnin tilaa ja hyvinvointisuunnitelmassa määritellään kunnan toimenpiteet maakunnallisesti asetettujen painopisteiden ja tavoitteiden saavuttamiseksi. Hyvinvointisuunnitelmaan sisältyvän kunnan 150-vuotisjuhlavuoden tavoitteena on saada kuntalaisia sankoin joukoin mukaan monenlaisiin yhteisöllisiin tapahtumiin.

Polvijärven heikko kuntatalous edellyttää hyvinvointipalveluiden järjestämisessä kustannustehokkuutta. Hyvinvointipalveluissa talouden resursseja eniten käyttävät vastualueet, varhaiskasvatus ja peruskoulut, ovat pitkälti sitovien valtakunnallisten normien mukaista peruspalvelua kuntalaisille, joten niiden tuottamisessa taloudellinen liikkumavara on rajattua. Kustannustehokkaiden ja laadukkaiden palveluiden pitkäjänteinen

kehittäminen on keskeinen vaikutuskeino kunnan talouskehitykseen. Palvelutuotantoa sopeutetaan lapsimäärän pienenemisen mukaisesti tulevana vuosina ja kulukarsinta voi heijastua myös palveluiden laatuun.

Hyvinvointipalveluiden kokonaisbudjetti 2026

Vastuualue	Talousarvioehdotus 2026 netto	Talousarvio 2025 netto	Erotus	Ero%
2110 Koulutoimi/hallinto	295 277	253 730	+41 547	+16,4
2380 Varhaiskasvatus ja esiopetus	2 666 559	2 494 705	+171 854	+6,9
2210 Peruskoulut	4 557 265	4 414 607	+142 658	+3,2
2310 Lukio	488 772	494 333	-5 561	-1,1
2510 Kansalaisopisto	48 000	48 009	-9	0
2530 Kirjasto	185 230	188 007	-8 338	-1,5
2550 Musiikkiopisto	60 188	60 188	0	0
2600 Vapaa-aika	292 005	281 875	+10 130	+3,6
Nettomenot yhteensä	8 564 845	8 235 454	+329 391	+4,0

Talousarvioesitys ylittää 403 t€ kunnanhallituksen antaman raamin. Ylitykseen vaikuttavat seuraavat tekijät:

kotikuntakorvausten nettomaksujen muutos 108 t€, vuonna 2025 toteutuneiden palkankorotusten ylitettyä budjetoidun 40 t€, vuoden 2025 talousarvion laskentavirhe muissa henkilöstösivukuluissa 21 t€, Ely-liikenteen kustannusnousu 29 t€ ja ICT-palveluiden kustannusnousu 23 t€. Henkilöstökuluissa nousua on 134 t€ (2,6 %)

Talousarvioesityksen arvioidut toimintatuotot ovat 105 t€ vuoden 2025 tuottoarviota pienemmät. Suurin vähennys on hanketuissa ja –avustuksissa (66 t€) johtuen haettavissa olevan hankerahoituksen alasajosta.

Kotikuntakorvaukset vähenevät 37 t€ ja päivähoitomaksut 2 t€. Hyvinvointipalveluiden tuotoissa kunta voi itse määrittellä vain aamu- ja iltapäivätoiminnan maksut säädettyjen enimmäismaksujen rajoissa. Talousarvioesitykseen sisältyy aamu- ja iltapäivätoiminnan maksujen korotus elokuusta 2026 alkaen, josta päätetään erikseen.

Hyvinvointipalveluiden investoinnit

Varhaiskasvatuksessa on tarve parantaa tilojen akustiikkaa melutason vähentämiseksi ja työhyvinvoinnin tukemiseksi, uusia vääntyneet verhoiskot ja kuluneet verhot sekä uudistaa lasten kalusteita ja työvälineitä vastaamaan tämän päivän pedagogisia ja ergonomisia vaatimuksia. Perusopetuksessa varaudutaan rikkiäisten laitteiden ja kalusteiden korvaamiseen ja pieniin uudistamishankintoihin oppimisympäristöjen ajantasaistamiseksi ja oppilaiden tukemiseksi. Lukion puolella investointirahat menevät digilaitteiden hankintaan.

Tili	Talousarvio 2026	Talousarvio 2025	Erotus	Ero%
2105 Sivistystoimen hallinto	0	0	0	0
2103 Varhaiskasvatus ja esiopetus	15 000	12 000	+3 000	+25 %
2106 Kalusteet ja oppimisympäristön kehittäminen	20 000	20 000	0	0
2102 Vapaa-aikatoimen hankinnat	0	0	0	0
Nettomenot yhteensä	35 000	32 000	+3 000	+9,38 %

Hyvinvointipalveluiden käyttömenot

4.7.1 Hyvinvointipalveluiden hallinto

Hyvinvointipalveluiden hallinto koostuu hallintosihteeristä, toimistosihteeristä ja hyvinvointijohtajasta. Hallinto valmistelee hyvinvointilautakunnan esityslistat, vastaa talouden hoidosta (laskutus, maksut, talouden seuranta ja raportointi), koordinoi hankkeita ja suunnittelee koulukuljetukset. Myös kunnan hyvinvointityön koordinointi, musiikkiopisto, joukkoliikenne ja maahanmuuttaja-asioiden koordinointi ovat hyvinvointipalveluiden hallinnossa.

Tulosalueen tavoitteet vuodelle 2026

- 1) Kuntastrategian tavoitteena on tarjota laadukkaat peruspalvelut kuntalaisille: hallintopalveluiden tavoitteena on sujuvat hallinto- ja taloushallintopalvelut koko toimialalle ja siten mahdollistaa laadukkaiden ja kustannustehokkaiden peruspalveluiden järjestäminen.

Toimenpiteet: Työprosessien jatkuvuuden varmistaminen työstä poissaolojen ja eläköitymisen yhteydessä. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen vuoteen 2030 ulottuvan sopeutussuunnitelman laatiminen.

Mittari: työprosessien haavoittuvuuden vähentyminen (lkm), sopeutussuunnitelman valmistuminen.

- 2) Hyvinvoinnin näkökulman painottuminen entistä enemmän toiminnan kehittämisessä siten, että palvelut tukevat ennalta ehkäisevää toimintaa ja kuntalaisten hyvinvointia. Hyvinvointikertomus ja hyvinvointisuunnitelma ovat kunnan lakisääteisessä hyvinvointityössä laadittavia työtä ohjaavia dokumentteja. Hyvinvointikertomuksessa kuvataan hyvinvoinnin nykytilanne ja hyvinvointisuunnitelmassa ovat tavoitteet ja toimenpiteet hyvinvoinnin parantamiseksi. Ne hyväksytään kunnanvaltuustossa kerran valtuustokauden aikana ja sen toteutumista seurataan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä. Suunnitelma otetaan huomioon laadittaessa kunnan talousarviota ja -suunnitelmaa sekä palvelualuekohtaisia toimintasuunnitelmia.

Toimenpiteet: Hyvinvoinnin näkökulman mukaan tuominen kuntastrategiaan päivityksen yhteydessä ja tämän valtuustokauden hyvinvointikertomuksen- ja suunnitelman hyväksyminen valtuustossa.

Mittarit: Kuntastrategiaan pohjautuvan hyvinvointisuunnitelman käyttöönotto.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2027–2028

Suunnittelukauden tavoitteena on vahvistaa hallinnollista osaamista, palveluiden kustannustehokkuutta ja hyvinvointinäkökulmaa palveluiden tuottamisessa.

Tulosalueen henkilöstömitoitus

	2024	2025	TA 2026
Toimialajohtaja -> Hyvinvointijohtaja	0,3	1	1
Hallintosihteeri	1	1	1
Toimistosihteeri	1	1	1

4.7.2 Varhaiskasvatus ja esiopetus

Tulosalueen tavoitteet vuodelle 2026

Esiopetuksen uusi seudullinen ja paikallinen opetussuunnitelma otettiin käyttöön syksyllä 2025. Työtä jatketaan tuen uudistuksen ja toimintakulttuurin vahvistamisen näkökulmasta.

Alle 3-vuotiaiden ryhmissä korostuu henkilöstön pedagogisen osaamisen vahvistaminen sekä työhyvinvoinnin tukeminen, sillä perushoidolliset tehtävät vievät paljon työaikaa.

Tuki ja turvallisuus

Vaativan tuen tarpeet ja uhka- ja vaaratilanteet ovat lisääntyneet. Toimenpiteitä ovat olleet ryhmäkokojen pienentäminen, moniammatillinen yhteistyö, erityisopetuksen lisätuki sekä henkilöstön kouluttaminen (nepsy, MAPA (haasteellisen käytöksen ennaltaehkäisy ja hallinta) ja työnohjaus.

Tuen tarpeiden kasvu huomioidaan henkilöstömitoituksessa ja tasopalkkajärjestelmän mukaisessa palkkauksessa. Turvallisen arjen ja lasten hyvinvoinnin turvaaminen edellyttää riittäviä henkilöstöresursseja sekä esimiestyön vahvistamista.

Johtaminen ja kehittäminen

Varhaiskasvatuksen johtaminen on Polvijärvellä laaja ja kuormittava kokonaisuus, joka sisältää pedagogisen, hallinnollisen ja taloudellisen vastuun. Lähihistoriassa tapahtuneiden nopeiden lainsäädännöllisten ja opetussuunnitelmallisten muutosten vuoksi johtamisrakenteita on tarpeen selkeyttää ja resursoida uudelleen.

Laadukkaan toiminnan turvaaminen edellyttää varajohtajuuden vakiinnuttamista ja hallinnollisen työn tukemista. Johtamistehtävät yhdistävät tällä hetkellä useita vastuualueita: päiväkodin johtaminen, perhepäivähoidon ohjaajan ja palveluohjauksen tehtävät, työvuorosuunnittelu.

Kehittämisen painopisteitä ovat johtamisvastuiden selkeyttäminen, perehdytyksen ja koulutuksen vahvistaminen, digitalisaation hyödyntäminen sekä tiedolla johtamisen kehittäminen. Näillä toimenpiteillä vahvistetaan pedagogista ja strategista johtamista sekä varmistetaan varhaiskasvatuksen laadun ja turvallisuuden kehittäminen.

Henkilöstö ja rekrytointi

Henkilöstöresursseja optimoidaan erityisesti koulujen loma-aikoina yhdistämällä ryhmiä ja yksiköitä. Päiväkodin johtajan virka avataan uudelleen hakuun alkuvuodesta 2026. Kelpoisuusvaatimuksena päiväkodin toiminnasta vastaavan johtajan tehtävään on kelpoisuus 26 tai 27 §:ssä tarkoitettuun varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin tehtävään ja vähintään kasvatustieteen maisterin tutkinto sekä riittävä johtamistaito. Mikäli virkaa ei saada täytettyä kelpoisella hakijalla, voidaan se täyttää vuodeksi kerrallaan ei-kelpoisella henkilöllä. Lisäksi yksi varhaiskasvatuksen opettajan tehtävä täytetään alkuvuodesta 2026.

Osa henkilöstöstä työskentelee osa-aikaisesti, joka tulee huomioida henkilöstöresurssia suunniteltaessa. Lisäksi varhaiskasvatuksen henkilöstöä hyödynnetään aamu- ja iltapäiväkerhon ääriaamuissa sekä iltapäivissä. Yksi varhaiskasvatuksen opettaja tekee kevään ajan hankerahoituksella varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtävää.

Kuntastrategian osa-alue	Varhaiskasvatuksen tavoite	Kuvaus
Laadukkaat peruspalvelut	Vahvistamme erityispedagogisen toiminnan suunniteltua ja tavoitteellista käyttöä	Vahvistamme varhaiskasvatuksen erityispedagogiikan suunnitelmaa, jotta jokainen lapsi saa yksilöllistä tukea oikea-aikaisesti ja laadukkaasti. Tavoitteena on lisätä yhtenäisiä toimintatapoja tuen toteuttamisessa.

Ammattimainen viestintä	Sisäisen tiedonkulun ja yhteistyön kehittäminen	Kehitämme varhaiskasvatuksen sisäistä viestintää ja tiedonkulkua, jotta päätöksenteko, suunnittelu ja arjen toteutus perustuvat ajantasaiseen tietoon ja yhteiseen ymmärrykseen.
Digitalisaatio menestystekijänä	Tiedolla johtamisen käytänteiden kehittäminen	Vahvistamme tiedolla johtamisen käytänteitä varhaiskasvatuksessa hyödyntämällä arviointitietoa, digitaalisia järjestelmiä ja Valssi-arviointityökalua toiminnan suunnittelun ja kehittämisen tukena.
Luovuuden ja yrittäjyyden tukeminen	Leikin kehittäminen ja luovan ajattelun vahvistaminen	Kehitämme varhaiskasvatuksen pedagogista leikkiympäristöä ja henkilöstön osaamista leikin pedagogisena menetelmänä. Leikki nähdään lapsen luovuuden, oppimisen ja hyvinvoinnin perustana.
Puhtaan lähiruuan mahdollisuudet	Lähiruuan arvostus ja näkyväksi tekeminen arjessa	Syömme ilolla lähiruokaa silloin, kun sitä on tarjolla, ja huomioimme mahdollisuudet hyödyntää paikallisia tuotteita tai raaka-aineita esimerkiksi vanhempien, yhteisön tai yhteistyökumppaneiden kautta.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2027–2028

Suunnittelukauden tavoitteena on vahvistaa varhaiskasvatuksen laatua ja johtamista kokonaisvaltaisesti. Tavoitteena on turvata lapsen oikeus saada tarvitsemansa tuki varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa sekä varmistaa inklusiivinen, turvallinen ja tasa-arvoinen toimintaympäristö kaikille lapsille.

Henkilöstön osaamista kehitetään erityisesti pedagogisen tuen, vuorovaikutuksen ja vaativien tukitarpeiden kohtaamisen osa-alueilla. Tiedolla johtamisen, digitalisaation ja varajohtajuuden rakenteita vahvistetaan, jotta johtaminen on ennakoivaa ja kestävää.

Esiopetuksessa painotetaan pedagogisen tuen, opiskeluhoollon ja yhteistyörakenteiden kehittämistä. Monialainen yhteistyö eri toimijoiden välillä syvenee ja varhaiskasvatuksen sosionomin roolia vahvistetaan osana lapsen ja perheen kokonaisvaltaista tukemista.

Lapsimäärän arvioidaan edelleen laskevan, mutta alle 3-vuotiaiden lasten osuuden kasvavan. Tämä edellyttää ryhmä- ja henkilöstörakenteiden jatkuvaa arviointia sekä resurssien kohdentamista siten, että varhaiskasvatuksen laatu ja henkilöstön työhyvinvointi säilyvät. Syksyllä 2026 on arvioitu, että molempiin taajamiin riittää kolme lapsiryhmää 1-5-vuotiaille + esiopetusryhmät lapsimäärän ja osallistumisen ennusteen mukaan.

Tulosalueen tunnusluvut ennuste vuosi 2026

Henkilöstösuunnittelun painotukset 2026

- Päiväkodin johtajan virantäytön onnistuminen.
- Varajohtajuuden ja johtamisrakenteiden selkeyttäminen.
- Ennakoiva ja houkutteleva rekrytointi.
- Osaamisen vahvistaminen erityisen tuen, inklusion ja pedagogisen johtamisen osa-alueilla.

Yksiköt	Lapsimäärä kevät	Lapsimäärä syksy	Työntekijät kevät	Työntekijät syksy
---------	------------------	------------------	-------------------	-------------------

Päiväkoti Peukaloinen	39	40	VEO 2 (hanke) VO 3 VS 2 VL 6 AV 0	VEO 1 VO 3 VS 2 VL 6 AV 0
Sotkuman Päiväkoti	65	55	VEO 1 VO 5 VS 2 VL 7 AV 1	VEO 1 VO 5 VS 2 VL 7 AV 1
Perhepäivähoito	4	4	PPH 1	PHH 1
Vapari	Esiopetus 16 peikkoset 16	Esiopetus 26	VO 3 VL 5 AV 0	VO 3 VL 4 AV 0
Sotkuman esiopetus	9	15	VO 1 VL 1	VO 1 VL 1
Yhteensä	149	140	40	38
Varhaiskasvatuspäällikkö			1	1
Päiväkodinjohtaja			1	1
Varhaiskasvatuksen palvelusihteeri			0,3	0,3

4.7.3 Perusopetus

Tulosalueen tavoitteet vuodelle 2026

Lukuvuoden tavoitteiden mukaisesti

- Oppimisen tuen uudistuksen ja siihen liittyvien uusien käytänteiden kehittäminen. Oppimisen tuki uudistui 1.8.2025. Ryhmäkohtaisen ja oppilaskohtaisen tuen käytänteissä on toki paljon samaa kuin aiemmissa pedagogisen tuen käytänteissä, mutta on myös selkeästi uusia painopistealueita ja muutoksia perusopetuslain hengessä. Tuen uudistuksen lähtökohtana on jokaisen oppilaan oikeus opetussuunnitelman mukaisten tavoitteiden opiskeluun.

Toimenpiteet: Tuen uudistuksen ohjeistuksen selkiyttäminen ja tarkentaminen niin valtakunnallisesti uudistuvien ohjeistusten kuin seudullisten linjausten myötä. Ryhmäkohtaisessa tuessa samanaikaisopettajuuden ja yhteisopettajuuden kehittäminen oppilaiden pedagogisen tuen vahvistamiseksi ja opettajien työssäjaksamisen turvaamiseksi. Oppilaskohtaisen tuen keinojen kehittäminen ja oppilaskohtaisessa tuessa koko moniammatillisen tiimin asiantuntemuksen hyödyntäminen koulussa oppimisen parhaaksi.

Mittarit: Ryhmäkohtaisen ja oppilaskohtaisen tuen laadullinen analyysi osana lukuvuosiarviointia. Oppilaiden edistymisen seuranta. Oppilasmäärien seuranta tukimuodoissa luokkatasoisesti.
- Perusopetuksen oppilaiden perustaitojen vahvistaminen äidinkielessä, matematiikassa, kielissä ja taidollisissa oppiaineissa. Painopiste perustaitojen vahvistamiseen, sillä puutteelliset perustaidot eri vuosiluokilta toiselle siirryttäessä haastavat oppijan polkua niin perusopetuksen aikana kuin myöhemmin toisella asteella.

Toimenpiteet: Opetussuunnitelmassa selkeästi keskittyminen olennaisiin perustaitoihin ja niiden vahvistamiseen. Työskentelyssä tavoitteena sujuvat lukemisen, laskemisen ja kirjoittamisen taidot sekä käsillä tekemisen taidot.

Mittarit: 1– 6 vuosiluokilla äidinkielen ja matematiikan vuosittaiset Allu ja Makeko- testit. Vuosiluokilla 7– 9 opetussuunnitelman tavoitteiden saavuttaminen osana oppiaineiden arviointia.

- Fyysisen aktiivisuuden lisääminen. Move-tulokset ja kouluterveyskyselyn tulokset osoittavat, että lasten liikkuminen jakautuu kahtia: on runsaasti liikkuvia ja erittäin vähän liikkuvia lapsia ja nuoria. Koulun arkea tulee rakentaa niin, että myös vähän liikkuvat lapset ja nuoret saavat lisättyä arkeensa fyysistä aktiivisuutta.
Toimenpiteet: Fyysisten perustaitojen ja liikkuvuuden kehittymisen tukeminen monipuolisilla harjoituksilla liikuntatunneilla, mutta myös osana koulun arkea ja opiskelua muissa aineissa. Erilaiset liikuntatempaukset yksikkökohtaisesti. Mahdollistetaan luokkien retkiä lähimetsiin kävellen tai pyöräillen.
Mittarit: Move-mittaukset ja kouluterveyskysely, lukuvuosi-arvioinnissa määrällinen ja laadullinen tarkastelu.
- Kouluun sitoutumisen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukeminen. Yksittäisten oppilaiden runsaat poissaolot vaikeuttavat merkittävästi oppilaan koulussa suoriutumista.
Toimenpiteet: Koulunuorisotyöntekijän ja oppilashuollon moniammatillisen työn kanssa yhteistyössä erilaisten koulutyöhön sitouttavien keinojen löytäminen. Koko kouluyhteisössä hyvinvoinnin peruskiviä edistävän toimintakulttuurin kasvattaminen.
Mittarit: Koulupoissaolot, hyvinvointiprofiili, muut ryhmiin kohdennettujen toimenpiteiden arviointi.
- Polvijärvi 150 vuotta teemavuoden huomiointi kuvataiteen ja musiikin ja äidinkielen opinnoissa.
Toimenpiteet: Virikkeeksi oppitunnilla Polvijärven historia ja siihen liittyen työskentely. Jos onnistuu hyvin, niin jaetaan tuotoksia koulun seinillä tai muissa yhteyksissä ja hyödynnetään somessa, jos tekijänoikeudet mahdollistavat. Jos kunnan juhlarahoitus mahdollistaa niin konsertit tai muut kulttuuriesitykset lapsille ja nuorille olisivat hienoja tapoja juhlistaa Polvijärveä.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2027–2028

Perusopetuksessa oppilaiden määrä vähenee suunnittelukauden aikana. Lukuvuodesta 2024-2025 määrä vähenee noin kolmellakymmenellä oppilaalla lukuvuoteen 2027-2028 mennessä. Sotkuman yksikön koko pysyy varsin vakaana pitkälle tuleviin vuosiin.

Suunnitteluvuosille on tehtävä vuoteen 20230 ulottuvaa suunnitelmaa, jossa huomioidaan lasten määrän väheneminen ja tuen uudistuksen tuomat velvoitteet organisoida perusopetusta laadukkaalla ja kestäväällä tavalla.

Tulosalueen tunnusluvut ennuste vuosi 2025

Kevät 2026

	Oppilasmäärä	Eri aineiden VVT	Erityisopetus VVT	Ohjaajat	Opettajat PO
1-6 Sotkuma	67	126	14	2	6
1-6 kylä	155	239	101	4+1	17
7-9	121	212	53	1+1	10
yhteiset OVTES		30,95			
YHTEENSÄ	343	607,95	168	9	33

Syksy 2026 ennuste

	Oppilasmäärä	Eri aineiden VVT ennuste	Erityisopetus VVT ennuste	Ohjaajat	Opettajat PO
1-6 Sotkuma	68	126	14	2	6
1-6 kylä	145	230	98	4	16
7-9	114	209	52	1+1	10
yhteiset OVTES		30,95			
YHTEENSÄ	327	595,95	164	8	32

Rekrytointitarpeet vuodelle 2026

Vakinaiset tehtävät:

Polvijärven lukion ja perusopetuksen uskonnon, psykologian ja filosofian tuntiohjaajan tehtävä on syytä täyttää vakinaisesti

Polvijärven koulun erityisluokanopettajan virka on syytä täyttää vakinaisesti.

Määräaikaiset tehtävät:

Vaativan erityisen tuen ryhmään tarvitaan erityisluokanopettaja ja siihen osittain kytketty perusopetuksen ja lukion musiikin opetus on kytkettävä jatkossakin tähän ellei luokanopettajapuolelle avaudu uusia rekrytointeja.

Vaativan erityisen tuen koulunkäynninohjaaja; vuosiluokat 1-6 sitovat kaksi vakinaista koulunkäynninohjaajaa, joten isojen ryhmään 7-9-luokille tarvitaan määräaikainen koulunkäynninohjaaja.

Kouluvalmentaja: Kouluvalmentaja on tehnyt vuosiluokilla 7-9 merkittävää vuorovaikutustyötä nuorten arjessa.

Koulunuorisotyöntekijä on koulun ainoa työntekijä, joka ei ole sidottu tiukasti oppilasryhmiin, vaan on irrotettavissa myös akuutteihin tilanteisiin, joissa nuori tarvitsee tukea tai erityisjärjestelyitä kesken koulupäivän.

Koulunuorisotyöntekijä mahdollistaa myös erilaisia luokkiin kohdistuvia interventioita. Koulunuorisotyöntekijä osallistuu usein myös yksilöllisiin monialaisiin oppilashuollon kokoontumisiin, joissa sovitaan, miten ennen koulupäivää koulunuorisotyöntekijä voi auttaa nuoren kouluun tulemistä. Olisi äärettömän tärkeää saada tälle hankerahoitusta tulevaisuudessa.

4.7.4 Lukio

Tulosalueen tavoitteet vuodelle 2026

Lukuvuosisuunnitelman tavoitteiden mukaisesti

- Lukioiden oppimisen tuki uudistui 1.8.2025. Vuoden 2026 tavoitteena on ottaa haltuun uudet tukimuotojen kirjaukset ja monipuolistaa tuen tarjontaa tiiviissä kytköksessä aineenopetuksen kanssa.
Toimenpiteet: Lukiolaisten rästäpajat, uusi matematiikan sähköinen treenausalusta, jota käytetään ohjatusti sekä uusien kirjaamistapojen harjoittelu ja kehittäminen.
Mittarit: Lukiolaisten kesken olevien opintojaksojen väheneminen ja nopeammin vaikuttavat tukitoimet, joiden kirjaukset selkeitä ja myös myöhemmissä opinnoissa käytettävissä.
- Oppilashuollon vuosikellon laadukas toteuttaminen oppilashuollon henkilöstön kanssa yhteistyössä.
Toimenpiteet: Jokapäiväisessä arjessa opettajien lupaukset kuhunkin oppilashuollon teemaan liittyen. Oppilashuollon kanssa järjestettävät teematunnit tai työpajat.
Mittarit: Kouluterveyskyselyjen tulokset, omat lukuvuosittain tehtävät kyselyt lukiolaisille.
- Erasmus-hankkeen mahdollistamana kansainvälisen yhteistyön kehittäminen on edelleen keskiössä.
Toimenpiteet: kansainväliset vaihdot ja leirikoulut.
Mittarit: Kansainvälisten vaihtojen määrä ja niistä saatava kokemus opiskelijoiden ja henkilökunnan oman työn kehittämiseen.
- Laadukkaiden ja opiskelijan osaamistasoa vastaavien YO-tulosten saavuttaminen.
Toimenpiteet: laadukas opetus lukion arjessa, hyvä ohjaus lukiolaisen suunnitelmien toteuttamisessa ja monipuolinen valmennus ylioppilaskirjoituksiin neljän lukion yhteistyöverkostossa.
Mittarit: Ylioppilaskirjoitusten tulokset suhteutettuna opiskelijoiden osaamistasoon.
- Polvijärvi 150 vuotta teemavuoden huomiointi kuvataiteen ja musiikin ja historian opinnoissa.**
Toimenpiteet: Virikkeeksi oppitunnilla Polvijärven historiaa ja siihen liittyen työskentely. Jos onnistuu hyvin, niin jaetaan tuotoksia koulun seinillä tai muissa yhteyksissä ja hyödynnetään somessa, jos tekijänoikeudet mahdollistavat.

Lukion henkilöstö

	2022	2023	2024	2025	2026
rehtori	0,2	0,2	0,3*	0,3	0,3
lehtori	1	1	1	1	1
lehtori lukio pääkoulu	2	1	1	1	1
tuntiopettaja lukio pääkoulu	3	3	2	3	3
			*syksystä		

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2027–2028

Lukiokoulutus on Polvijärvellä mielletty osaksi laadukasta peruspalvelua perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen rinnalla. Tavoitteena on säilyttää lukiokoulutuksen laatu myös tulevaisuudessa. Laadukas lukiokoulutus edellyttää ammattitaitoista opettajakuntaa ja opiskelijoiden valinnan mahdollisuuksien toteuttamista. Tiivis yhteistyö Heinäveden, Juuan ja Outokummun lukioden kanssa on välttämätöntä tulevaisuudessakin. Toisen asteen rahoitusjärjestelmän uudistusta on seurattava tiiviisti ja arvioitava uudistuksen vaikutusta toisen asteen koulutukseen järjestämiseen.

Tulosalueen tunnusluvut ennuste vuosi 2026

	Kevät 2026	Syksy 2026
opiskelijat	38	38
VVT eri aineissa Polvijärvi	102,85	103,95
VVT eri aineissa yhteistyö Juuka- Oku-Heinävesi	15,5	16
Resurssitunnit	16,94	16,94

Lihavoiduissa mukana lukiokerroin.

4.7.5 Seutuopisto

Polvijärven tunti-ilmaus Joensuun seudun kansalaisopistolta on 1 172 h vuosille 2025-2027. Seutuopiston tuntihintaan tuli 2,5 % korotus ja vuonna 2026 tuntihinta on 38,49 €. Vuoden 2026 talousarvioon on varattu yhteensä 45 100 € seutuopiston opetuspalveluiden ostoon. Kurssien sisällön suunnittelussa luotetaan seutuopiston osaamiseen. Kuntalaiset voivat esittää kurssitoiveita suoraan seutuopiston suunnittelijaopettajille.

4.7.6 Kirjasto

Omatoimikirjasto on laajentanut kirjaston käyttömahdollisuuksia. Kirjaston kustannukset kunnalle määräytyvät Joensuun seutukirjaston taloussuunnittelun pohjalta, jossa kirjaston kustannukset koostuvat asukaslukuun perustuvasta osuudesta, 40,89 €/asukas ja investointiosuudesta. Lisäksi kunta vastaa kirjaston tilakuluista. Kirjaston kokonaiskustannukset ovat 185 230 €.

4.7.7 Musiikkiopisto

Keski-Karjalan musiikkiopiston on perussopimus kuntien kesken uusitiin vuonna 2025. Talousarviossa musiikkiopistolle on varattu entisen suuruinen resurssi, 60 188 €.

4.7.8 Vapaa-ajanpalvelut

Tulosalueen tavoitteet vuodelle 2026

- Kuntastrategian tavoitteena on tarjota laadukkaat vapaa-aikapalvelut kaiken ikäisille kuntalaisille. Strategian mukaisesti vapaa-aikapalveluissa korostetaan yhdessä tekemistä ja yhteisöllisyyttä. Vapaa-aikapalvelut täydentävät kuntalaisten kokonaisvaltaista hyvinvointia. Painotamme liikunta-, kulttuuri- ja nuorisopalveluiden toiminnoissa monipuolisuutta ja laaja-alaisuutta huomioiden kaikenikäiset kuntalaiset. Vastamme kuntalaisten harraste- ja vapaa-ajan toimintaa koskeviin tarpeisiin ja haasteisiin pienen kunnan mittakaavalla.
- Kunnan hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden mukaisesti ja väestörakenne huomioiden tavoitteenamme on aktiivinen, hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen. Palveluiden osatavoitteena on luoda ikäystävällinen Polvijärvi. Vapaa-aikapalvelut tuottavat monipuolisia aktiviteetteja, jotka kannustavat kuntalaisia osallistumaan järjestettyihin toimintoihin. Olemme mukana soveltuvien osien kunnan 150-vuotisjuhlapahtumissa. Matalankynnyksen liikuntaryhmätarjontaa myös Sotkumaan.
- Olemme mukana Ikäinstituutin mentoroimassa Voimaa vanhuuteen -ohjelmassa, jossa ovat mukana hyvinvointialue sekä Pohjois-Karjalan kunnat ja järjestöt. Hankekautta on jäljellä kaksi vuotta. Tavoitteena on kehittää edelleen yhteisiä toimintatapoja ja lisätä liikkumismahdollisuuksia ikäihmisille sekä tiivistää kuntien, järjestöjen sekä hyvinvointialueen yhdyspintatyötä.
- Jatkamme Suomi Liikkeelle -hanketyötä yhdessä Outokummun kaupungin liikuntatoimen kanssa. Kehitämme yhteistyössä työikäisten ja ikäihmisten yksilö- ja ryhmämuotoista liikuntaneuvontapalvelua. Hankekautta on jäljellä kaksi vuotta.

Toimenpiteet ja mittarit

Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelujen tavoitteena on edistää väestön terveyttä, hyvinvointia ja toimintakykyä tarjoamalla kohtuuhintaisia liikuntamahdollisuuksia. Tuemme kuntalaisten arjen toimintakykyä, virkeyttä ja mielenterveyttä. Liikuntapaikkojen ja -palveluiden saavutettavuuden tasapuolinen ulottuvuus.

Esteettömän liikuntatilan toiminnan organisointi ja kehittämistyön jatkaminen

- Yksilö- ja ryhmäliikuntaneuvonta
- Voima- tasapainoryhmät
- Laitteiden päivittäminen turvallisiin, ikäihmisille suunnattuihin kuntoilulaitteisiin
- Liikuntaneuvoja opastamassa ja ohjaamassa laitteiden turvallista käyttöä kerran viikossa

Suomi Liikkeelle-hankkeen mahdollistama maksuton liikuntaneuvontapalvelu yhteistyössä Outokummun kaupungin liikuntapalveluiden kanssa. Liikuntaneuvojan vastaanotto on Polvijärvellä kaksi kertaa viikossa. Aktivoimme hyvinvointia parantavaa terveysliikuntaa säilyttämällä ikäihmisten matalankynnyksen liikuntaryhmät ja lisäämällä työikäisten matalankynnyksen liikuntaryhmiä sekä opastusta esteettömän liikuntatilan kuntoiluvälineiden turvallisesta käytöstä. Liikuntaneuvontapalvelussa keskiössä ovat työikäiset, prosentit AVI:n hakemuksessa työikäiset 60 % ja ikäihmiset 40 %.

Huomioimme erityisesti kuntamme ikääntyvän väestörakenteen ja järjestämme mahdollisuuksien mukaan myös toimintakykyä ylläpitävää voima- ja tasapainoliikuntaa muiden matalankynnyksen liikuntaryhmien lisäksi (esim. kuljetus vesijumppaan Outokummun uimahalliin kerran viikossa).

Vahva yhteistyö paikallisten urheiluseurojen, järjestöjen yhdistysten, kylätoimikuntien, koulujen, seurakunnan, Pohjois-Karjalan Liikunnan, Pohjois-Karjalan Kansanterveydenkeskuksen, Joensuun seudun kansalaisopiston, Ikäinstituutin, Liikkuva-aikuinen toiminnan ja naapurikuntien kanssa.

Olemme vahvasti mukana P-K:n liikuntaviranhaltijoiden työryhmässä, johon kuuluvat: P-K:n kuntien liikunta- ja vapaa-ajan viranhaltijat, Hyvinvointialue/Siun sote (elintapaverkosto), Pohjois-Karjalan Liikunta, Itä-Suomen Liikuntaopisto ja Pohjois-Karjalan Kansanterveyden keskus.

Jäähallin aktiivinen käyttöaste yhteistyössä Polvijärven Urheilijoiden ja muiden verkostotoimijoiden kanssa.

Ulkoliikuntapaikkojen markkinointi liikunnan ja ulkoilun harrastamiseen (esim. uudistettu urheilukenttä ja sen läheisyydessä sijaitseva frisbeegolfrata, Sotkuman ulkoilureitistö ja frisbeegolfrata, grillikotapaikat jne.)

Mittarit

Liikuntapaikkojen käyttöasteen ja salivuorojen määrän tilastointi.

Liikuntaryhmien osallistujamäärien tilastointi.

Liikuntaneuvonnan asiakasmäärät ja vaikuttavuusdata Hyviö-mittarilla.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2027–2028

Vapaa-aikapalveluiden tavoitteena on kehittää ja uudistaa liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalveluja ottaen huomioon kunnan väestön ikärakenne. Haluamme edistää vapaa-ajan toimintojen harjoittamista, harrastamista ja tukea näin asukkaiden hyvinvointia sekä edistää hyvinvointia tukevien palveluiden saatavuutta ja lisätä kuntalaisten osallisuutta vapaa-ajan harrastetoiminnoissa.

Liikuntaneuvontapalvelun vakinaistamisen suunnittelua osaksi kunnan pysyvää hyvinvointipalvelutarjontaa yhteistyössä eri verkostoyhteistyökumppaneiden kanssa. Suomi Liikkeelle –hankehaku liikuntaneuvontaan yhteistyössä Outokummun kaupungin liikuntatoimen kanssa. Suomi Liikkeelle –hanke päättyy vuoden 2027 lopussa.

Päättäjille infoa liikuntaneuvonnasta.

Kehitämme vapaa-aikapalveluiden tarjontaa eri sektoreihin kohdistuvilla hankerahoituksilla.

Olemme mukana Ikäinstituutin mentoroinnissa kolmen vuoden Voimaa vanhuuteen -ohjelman kehittämistyössä, johon osallistuvat hyvinvointialue sekä Pohjois-Karjalan kunnat ja järjestöt.

Nuorisotilatoiminnan kehittäminen yhteistyössä nuorisovaltuuston jäsenten ja nuorten kanssa.

Lasten leiritoiminnan kehittäminen yhteistyössä AVIn kanssa lasten ja nuorten paikallinen harrastustoiminta hankeavustuksella.

Kansainvälisen nuorisotyön vakiinnuttaminen yhdeksi nuorisotyön muodoksi.

Sotkuman koululla järjestettävän nuorisotyön sisällön kehittäminen ja jatkaminen kerran viikossa.

P-K:n Lastenkulttuuriverkosto: pystymme tarjoamaan lapsille ja nuorille monipuolista kulttuuritarjontaa olemalla mukana Pohjois-Karjalan lasten kulttuuriverkoston toiminnassa.

Tulosalueen tunnusluvut tavoitteet vuosi 2026

TOIMINTO	TOTEUTUMISKERRAT	TAVOITELTU OSALLISTUJAMÄÄRÄ	MUITA HUOMIOITA
Kulttuuripalveluihin osallistuvat; Polvijärvi -päivät, Itsenäisyys- ja kaatuneitten muistopäivä. Muu kulttuuritoiminta (elokuvat, teatteri- ja konserttiesitykset)	10/vuosi	5000 - 10 000	
Lapsille ja nuorille suunnattu kulttuuritoiminta, kouluyhteistyö, P-K:n kulttuuripolku			
Nuorisotilojen iltakäyttö	Avoinna 4pv/vko x 40 nuorta	Koulun tiloissa oleva nuorisotila 160 nuorta/vko	
Sotkuman koulu			

	Nuorisotyö 1pv/vko/30nuorta		
Nuorisotapahatumat	10	1000–2500/vuosi	
Kesän päiväleirit	4 vko/vuosi	25/vko	
Uimakoulut	2 vko/vuosi	20/vko	
Kesätyöinfo	8-9 luokat + lukio/kertaluonteinen tilaisuus touko-elokuu	112	
Nuorten kesätyö		50–60	
Ikäihmisille suunnatut tilaisuudet ja tapahtumat	10–20	1500–2500	
Ikäihmisten liikuntaryhmät	2 x vko/tuolijumppa 1 x vko/vesijumppa 1 x vko/voima- ja tasapainojumppa	40–50/vko 30–50/vko 30/vko	Tuolijumppat 2kpl/vapari ja Koivikon Pirtti Vesijumppa Voima- ja tasapainojumppa
Vapari, a-Sali, Sotkuman koulun sali, jäähalli			
Yksityishenkilöt: sulkapallo ja perhevuorot	Perhevuorot 5 -10 /vko Sulkapallo 5 - 10/vko	Perhevuoro 20 - 40 Sulkapallo 10 - 40	
Urheiluseurojen vuorovaraukset	25 – 30/vko	400–600/vko	Sotkuman Haka, Polvijärven Vauhti, Polvijärven Urheilijat PoPS, Sählärit
Joensuun seudun kansalaisopisto	4 jumpparyhmää	60/vk	
Kuntosali Kuntosalin varatut vuorot/Polvijärven Vauhti Joensuun seudun kansalaisopisto	 2/ryhmää 3/ryhmää	 30/vko /15/ryhmä 48/vko/16/ryhmä	
4H	1	20/vko	
Vertaisohjatut: Boccia (2 ryhmää), Saanko luvan ryhmä Äijäsähly	4 x vko	80/vko /20/ryhmä	
Nuorisotyö	1	30/vko	
Jäähalli yleisluisteluvuorot	 6	 60/vko	

4.8 Elinympäristöpalvelut

Vastuullinen palvelualueen johtaja: Tekninen johtaja

Elinympäristöpalveluiden tehtävänä on suunnitella, rakentaa ja ylläpitää kunnallista infrastruktuuria ja kiinteistöjä, millä luodaan edellytyksiä kannattavalle ja hyvinvoivalle elinkeinoelämälle ja kuntalaisten toiminnalle sekä muiden kunnallisten palveluiden tuottamiselle.

Talousarvion laatiminen vuodelle 2026 on haasteellinen. Sotekiinteistöjen vuokrat tulevat pienenemään merkittävästi. Rakennuslupien määrät ovat romahtaneet jo vuosien 2023–2025 aikana ja jatkoa ei osata ennustaa. Menopuolelle lisäystä tuovat eläinlääkintähuollon ja terveystalouden menot.

Elinympäristöpalveluiden talousarvioraami vuodelle 2026 on 660 060 €, raamissa oletuksena oli että vuokra-asunnot siirtyvät vuokratuotantoyhtiölle. Palvelualueen talousarvioesitys on –7 100 €.

Elinympäristölautakunnan käsittelyn jälkeen talousarvioon sisällytettiin vuokra-asunnot koko vuodelle 2026.

Talousarvio on laadittu niin, että vesilaitoksen tuloihin on esitetty 10 % korotus.

Elinympäristöpalveluiden vuosisuunnitelma 2026

Tavoitteet 2026	Toimenpiteet 2026	Mittarit
Kuntastrategia		
Me yhdessä teemme Polvijärven	Polvijärven kunnan strategiassa korostetaan yhdessä tekemistä, yhteen hiileen puhaltamista ja yhteisöllisyyttä.	Uusien ideoiden toteutus ja vuorovaikutteinen yhteistyö palvelualueiden, kuntalaisten ja järjestöjen kanssa.
1) Luovuuden ja yrittäjyyden tukeminen	Tarjoamme ja räätälöimme toimitiloja mahdollisuuksiemme mukaan yritystoiminnalle.	
2) Laadukkaat peruspalvelut	Ylläpidämme kaavateitä ja katuja, vesihuoltoa, vesijohto- ja viemäriverkostoa. Huolehdimme ja pidämme yllä puistoja ja muita yleisiä alueita. Ylläpidämme ja kehitämme tiloja ja toimintoja, joissa on turvallista ja viihtyisää elää, asua ja harrastaa.	Katujen, vesi- ja viemäriverkoston sekä yleisten alueiden kunto ja turvallisuus. Peruspalvelutilojen, harrastapaikkojen monipuolisuuden määrä ja tarpeeseen sopivuus.
3) Digitalisaatio menestystekijänä	Monipuolisten ja laajojen sähköisten palvelujen mahdollistaminen kuntalaisten käyttöön.	Sähköisten palvelujen käyttöönotto. Hakemusten, ilmoitusten jne. toimittamisen ja vastaanottamisen mahdollistaminen sähköisesti.

5 Investointiosa vuosille 2026–2028

5.1 Kunnanhallitus

investoinnit 2026–2028

HANKE TAI KOHDE	KUST.ARVIO 1 000 euroa	2026	2027	2028	PERUSTELU
Maa- ja vesialueet					
Maan osto	150	50	50	50	Varaus maan hankintaan
Maan myyntitulot	-50	-30	-10	-10	Tontin myyntitulot
Aineettomat oikeudet					
Menot	55	25	30		Järjestelmähankinnat mm. sähköinen arkistointi ja sopimushallinta
Varautumiseen liittyvät hankinnat					
Menot	10	10			Varavirtalähteet, vesisäiliöt jne.
Osakkeet ja osuudet					
Menot	300	100	100	100	Varaus mahdollisiin konserniyhtiöiden rahoituksiin sekä osakkeiden hankinta
Ruokapalveluiden investoinnit					
Menot	32	32			Varaus Sotkuman tai Peukaloisen tiskikoneen/uunin hajoamiseen
Kunnanhallitus investoinnit yhteensä					
Menot	547	217	180	150	
Tulot	-50	-30	-10	-10	
Kunnanhallituksen investoinnit nettomenot	497	187	170	140	

5.2 Hyvinvointipalvelut

Investoinnit 2026–2028

HANKE TAI KOHDE	KUST.ARVIO 1 000 euroa	2026	2027	2028	PERUSTELU
Varhaiskasvatus ja esiopetus					
Menot	45	15	15	15	Rikkinäisten laitteiden korvausinvestoinnit
Kalusteet ja oppimisympäristön kehittäminen					
Menot	60	20	20	20	Pienet uudistamishankinnat oppimisympäristöjen ajantasaistamiseksi ja lasten tukemiseksi
Hyvinvointipalvelut investoinnit yhteensä menot	105	35	35	35	

5.3 Elinympäristöpalvelut

investoinnit 2026–2028

HANKE TAI KOHDE	KUST.ARVI 1 000 euroa	2026	2027	2028	PERUSTELU
Kunnan omistamien rakennusten korjaukset	150	50	50	50	Kiinteistöjen ylläpitokorjaukset
Kiinteistöjen pienet korjaukset	60	20	20	20	Ennalta arvaamattomat korjaukset
Vesiliittymien rakentaminen	12	4	4	4	
Vesijohtoverkoston saneeraus	30	10	10	10	
Viemäriverkoston saneeraus	30	10	10	10	Verkoston korjaukset
Kuhasalon siirtoviemäri	70	70			Polvijärven osuudet siirtoviemärin korjauksista/investoinneista
Siirtoviemäriin liittyvät korjaukset	15			15	Hiekanerotuslaitteiston uusiminen, varaudutaan suunnitteluun
Kuntatekniikan hankinnat	60	20	20	20	Irtaimistohankinnat elinympäristöpalveluille
Siirtoviemärin pumppaamot	60	20	20	20	Pumppaamoiden korjaukset
Yleisten alueiden ja teiden kunnossapito ja valaistuksen uusiminen	180	100	30	50	Juhlavuodelle 2026 varaudutaan yleisilmeen parannukseen
Vesimittareiden ja sulkujen uusiminen	60	20	20	20	
Kiinteistövalvomon päivitys	40	20	20		Muutetaan gsm-pohjaiseksi, toiminta saadaan kaksisuuntaiseksi. Investoinnilla saadaan kustannussäästöjä vuosittain
Urheilukentän katsomorakenteet sekä osin huolto- ja varastorakennus	80	80			Investointi sisältää kevyehkön katsomorakenteen lisäksi myös huolto- ja varastorakennuksen katon, parkkipaikat sekä kevyenliikenteen väylän tasaamisen
Yhteensä	847	424	204	219	
Elinympäristöpalvelut investoinnit yhteensä					
Menot	847	424	204	219	

Tulot					
Netto	847	424	204	219	
Kunta investoinnit yhteensä					
Menot	1 499	646	419	404	
Tulot	-50	-30	-10	-10	
Netto	1 499	616	409	394	

6 Vesilaitoksen vuoden 2026 talousarvio

Euroa

1.1.-31.12.2026

Liikevaihto	+146 500
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys	
Valmistus omaan käyttöön	
Liiketoiminnan muut tuotot	
Materiaalit ja palvelut	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	
Ostot tilikauden aikana	-27 690
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	
Palvelujen ostot	-53 165
	-81 105
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-60 780
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-11 010
Muut henkilösivukulut	-2 676
	-78 149
Poistot ja arvonalentumiset	
Suunnitelman mukaiset poistot	-150 000
	-150 000
Arvonalentumiset	
Liiketoiminnan muut kulut; saat. poisto + maa-al. vuokra	-450
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-162 754
Rahoitustuotot ja -kulut	
Korkotuotot	
Muut rahoitustuotot	
Korkokulut	
Korvaus peruspääomasta -161.533/5 %	
	+8 077
Muut rahoituskulut	
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-154 677
Satunnaiset tuotot	
Satunnaiset kulut	
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-154 677

7 Viemärlaitoksen vuoden 2026 talousarvio

Euroa

1.1.-31.12.2026

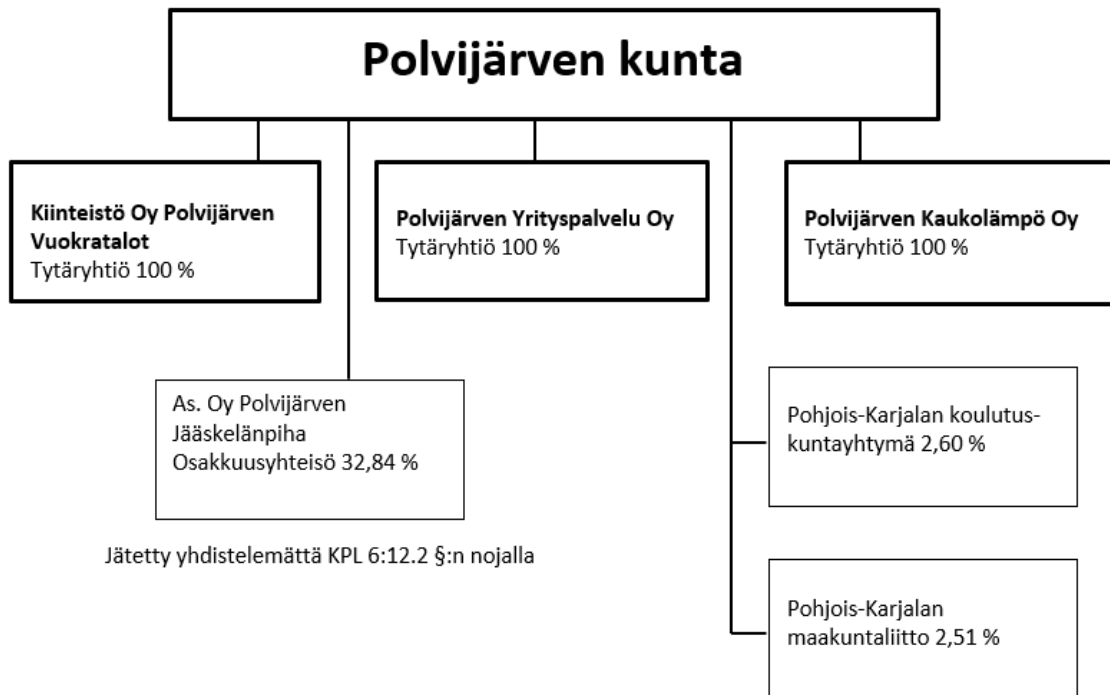
Liikevaihto		+373 311
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys		
Valmistus omaan käyttöön		
Liiketoiminnan muut tuotot		
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana		-104 170
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Palvelujen ostot	-141 454	
-245 624		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot		-46 342
Henkilösivukulut		
Eläkekulut		-7 915
Muut henkilösivukulut		-1 922
		-56 179
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-113 269	-162 246
Arvonalentumiset		
Liikeliikenne (-alijäämä)	-41 761	
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot		
Muut rahoitustuotot		
Korkokulut		0
Korvaus peruspääomasta 5.246.706/5 %	-262 335	
Muut rahoituskulut		
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-304 096	
Satunnaiset tuotot ja -kulut		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	124 129	
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-179 967	

8 Kuntakonsernin tavoitteet 2026

Polvijärven kuntakonserniin kuuluvat Polvijärven kunnan ohella kunnan 100 %:sti omistamat tytäryhtiöt Polvijärven yrityspalvelu Oy, Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokratalot sekä Polvijärven Kaukolämpö Oy.

Polvijärven kuntakonserniin kuuluvat lisäksi kuntayhtymät kunnan omistussuosuksien mukaisesti. Kuntayhtymät hoitavat kunnan tehtäviä toimialansa mukaisesti. Kunnan päätösvalta kuntayhtymässä määräytyy perussopimuksen mukaisesti. Kunnan tavoitteena on yhteistyössä muiden jäsenkuntien kanssa toimia kuntayhtymän tavoitteiden ja omistajaohjauksen mukaisesti.

Kuntakonsernin rakenne 31.12.2025

Polvijärven kunnan tytäryhtiöt hoitavat elinkeinotoimeen, asuntotoimeen sekä lämpöliiketoimintaan liittyviä tehtäviä. Polvijärven tytäryhtiöt toteuttavat osaltaan Polvijärven kunnan kuntastrategiaa ja toiminta-ajatusta sekä valtuuston asettamia tavoitteita ja päämääriä.

Tytäryhtiöiden toimintaa ohjaa valtuuston hyväksymä konserniohje.

8.1 Tytäryhtiöiden yhteiset tavoitteet vuodelle 2026

- Taloutta hoidetaan pitkäjänteisesti ja tarvittaessa yhtiöt sopeuttavat toimintaansa ja tervehdyttävät talouttaan.
- Yhtiöiden toiminnan tulee olla kannattavaa. Tavoitteena on, että yhtiön oman toiminnan tuloilla katetaan yhtiön menot siten, että myös tulevat investoinnit pystytään hoitamaan liiketoiminnasta kertyneillä tuotoilla.
- Verorahoitusta ei käytetä yhtiöiden toiminnan rahoittamiseen.
 - Yhtiöiden pitkän tähtäimen tavoitteena tulee olla talouden tervehdyttäminen siten, että myös osingonjako kunnalle on tulevaisuudessa mahdollista.
 - Kunnan ja tytäryhtiöiden välille päivitetään sopimukset, joilla varmistetaan se, että kustannukset kohdistetaan toimijoiden kesken oikein.

8.2 Yhtiökohtaiset tavoitteet vuodelle 2026

8.2.1 Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokratalot

- Tärkeimpänä tavoitteena on saattaa loppuun kunnan suorassa omistuksessa olevien vuokra-asuntojen siirto yhtiölle vuoden 2026 aikana
- Yhtiö tervehdyttää talouttaan esimerkiksi jatkamalla heikolla käyttöasteella olevien vuokra-asuntojen purkamista
- Kunnan ja yhtiön välinen palveluita ja kustannuksia koskeva sopimus päivitetään.

Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokratalojen talousarvio on laadittu sillä oletuksella, että kunnan suoraan omistamat vuokratalot siirtyisivät vuokrataloyhtiölle 1.1.2026. Koska kunnan vuokratalojen siirtyminen ei tule toteutumaan em. päivämääränä, korjataan talousarvio, kun siirtoajankohta on varmistunut, niin että kunnan vuokratalojen tulot ja menot ennen siirtoajankohtaa sisältyvät kunnan talousarvioon, ja nykyisen vuokrataloyhtiön tulot ja menot nykyisen vuokrataloyhtiön talousarvioon.

Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokratalot on Polvijärven kunnan kokonaan omistama tytäryhtiö. Yhtiön rakennukset sijaitsevat kuntakeskuksessa tai sen välittömässä läheisyydessä. Yhtiöllä on omistuksessaan asuinhuoneistoja 97 kpl, yhteensä 5252,5 m².

Polvijärven kunnalla on omistuksessaan kolmessatoista vuokratalokiinteistössä 121 asuinhuoneistoa, pinta-alaltaan 6930,5 m².

Polvijärven kunta luovuttaa apporttisijoituksella omistamansa vuokratalokiinteistöjen koko rakennuskannan Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokrataloille näillä näkymin vuoden 2026 ensimmäisellä puoliskolla, kuitenkin viimeistään 1.7.2026. Luovutus tapahtuu omaisuuden kirjanpitoarvosta, eikä vastikkeena käytetä rahasuoritusta. Luovutettavien kiinteistöjen tonttien omistus jää edelleen kunnalle. Luovutettavat kiinteistöt ovat velattomia. Kunnan luovuttamat vuokratalokiinteistöt sisältyvät vastedes Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokratalojen talousarvioon.

Taulukko 1. Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokrataloille luovutettavat kunnan kiinteistöt

kirjanpito- yksikkö	valm. vuosi/ per. korj.		osoite	postiosoite	huoneisto- ala m ²	kerros- ala m ²	raken- nuksia asunt.	vuokra m ²	
6404	1990	Huhmaranta	Riihiniementie 4	83720 Kuorevaara	230,0	307,0	2	4	9,46
6416	1984	Kinahmola I	Sivintie 3	83825 Kinahmo	235,0	303,0	2	5	
6418	1991	Kinahmola II	Sivintie 3 a	83825 Kinahmo	255,0	336,0	2	5	
6434	1989	Mäntypirtti	Iljantie 11	83750 Sotkuma	255,0	334,5	2	5	9,30
6456	1986	Ruvastupa	Noisniementie 2	83835 Ruvaslahti	255,0	334,5	2	5	
6460	1987	Solankoto	Solantie 29 a	83760 Sola	255,0	334,5	2	5	9,19
6444-6446	1978-78	Rukkikuusi I ja II	Rukkitie 14	83700 Polvijärvi	889,0	1167,0	4	16	7,88
ei ARA raj.	/01-02								
6408	1989	Jyväpirtti	Kansantalon tie 9	83700 Polvijärvi	575,0	713,5	6	10	10,08
6420	1990	Kiskonpirtti	Pyöräkankaantie 4	83700 Polvijärvi	255,0	334,5	2	5	9,24
6436	1968/98	Opettajien asuintalo	Räätälintie 5	83700 Polvijärvi	1240,0	1990,0	1	17	9,56
6470	1971/92	Vuokrakerrostalo I	Rinnetie 2	83700 Polvijärvi	1042,0	1313,0	1	18	
6472	1977/00	Vuokrakerrostalo II	Museotie 1	83700 Polvijärvi	902,5	1060,0	1	16	9,12
6474	1985	Välivinkki	Teeripolku 1	83700 Polvijärvi	542,0	682,0	3	10	9,45

yhteensä kaikki

Kinahmola I ja II, Ruvastupa ja Vuokrakerrostalo I poistettu asuinkäytöstä

asuinkäytössä yhteensä

6930,5	9209,5	121
1787,0	2286,5	33
5143,5	6923,0	88

Luovutettavien kiinteistöjen hallinto sekä tulot ja menot siirtyvät suunnitelmien mukaan Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokratalojen vastuulle 1.7.2026 mennessä. Luovutettavista kiinteistöistä tehdään poistot kunnan taseeseen ennen luovutusta.

Taulukko 2. Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokratalojen kiinteistöt luovutuksen jälkeen

kirjanpito- yksikkö	valm. vuosi/ per. korj.		osoite	postiosoite	huoneisto- ala m ²	kerros- ala m ²	raken- nuksia	asuntoja	yksiöitä- kaksioita- kolmioita- neliöitä	vuokra m ²
6020	1986	Välitienkartano	Välitie 11	83700 Polvijärvi	729,0	915,0	3	13	01120	7,88
6030	1987	Polvihovi	Kansantalontie 3	83700 Polvijärvi	530,0	704,0	3	10	2620	10,45
6040	1988	Vanamotie	Vanamotie 3	83700 Polvijärvi	485,0	633,0	4	9	0810	10,35
6050	1989-90	Polvikumpu I	Vasaranientie 6	83700 Polvijärvi	802,0	891,5	4	15	31200	10,43
6050	1989-90	Polvikumpu II	Vasaranientie 8	83700 Polvijärvi	780,0	1018,0	4	15	41100	10,43
6060	1990	Kirkkojoenrinne	Kansantalontie 12	83700 Polvijärvi	524,0	676,0	3	10	0910	10,44
6070	1992-93	Näkinpuisto	Näkinatie 2	83700 Polvijärvi	637,5	882,5	4	11	01100	10,25
6080	1991	Ahdinpuisto	Tapiontie 2	83700 Polvijärvi	765,0	978,0	3	14	01130	10,25
6404	1990	Huhmaranta	Riihinientie 4	83720 Kuorevaara	230,0	307,0	2	4	1210	9,46
6416	1984	Kinahmola I	Sivintie 3	83825 Kinahmo	235,0	303,0	2	5	3200	
6418	1991	Kinahmola II	Sivintie 3 a	83825 Kinahmo	255,0	336,0	2	5	0500	
6434	1989	Mäntypirtti	Iljantie 11	83750 Sotkuma	255,0	334,5	2	5	0500	9,30
6456	1986	Ruvastupa	Noisnientie 2	83835 Ruvaslahti	255,0	334,5	2	5	0500	
6460	1987	Solankoto	Solantie 29 a	83760 Sola	255,0	334,5	2	5	0500	9,19
6444-6446	1978-79/	Rukkikuusi I ja II	Rukkitie 14	83700 Polvijärvi	889,0	1167,0	4	16	4750	7,88
ei ARA	01-02									
6408	1989	Jyväpirtti	Kansantalontie 9	83700 Polvijärvi	575,0	713,5	6	10	2620	10,08
6420	1990	Kiskonpirtti	Pyöräkankaantie 4	83700 Polvijärvi	255,0	334,5	2	5	0500	9,24
6436	1968/98	Opettajien asuintalo	Räätälintie 5	83700 Polvijärvi	1240,0	1990,0	1	17	06110	9,56
6470	1971/92	Vuokrakerrostalo I	Rinnetie 2	83700 Polvijärvi	1042,0	1313,0	1	18	6462	
6472	1977/00	Vuokrakerrostalo II	Museotie 1	83700 Polvijärvi	902,5	1060,0	1	16	31021	9,12
6474	1985	Välivinkki	Teeripolku 1	83700 Polvijärvi	542,0	682,0	3	10	4420	9,45
yhteensä kaikki					12183,0	15907,5		218		
Kinahmola I ja II, Ruvastupa ja Vuokrakerrostalo I poistettu asuinkäytöstä					1787,0	2286,5		33		
asuinkäytössä yhteensä					10396,0	13621,0		185		

Talousarviossa vuoden 2026 tulot ja menot on arvioitu vuoden 2021–2024 ja osin 2025 ensimmäisen vuosipuoliskon tulojen, menojen ja kulutusten mukaan ottaen huomioon kustannustason nousu. Osa arvioituista menoista on ennakoon tiedossa olevia sopimusten mukaisia kiinteitä menoja. Purettavaksi kaavailtujen ja tyhjennettyjen talojen osalta on menopuolella arvioitu ainoastaan kiinteistöverot, vakuutusmaksut ja tonttien vuokrat.

Polvikummussa siirryttiin vuonna 2024 lämmityksessä öljylämmityksestä kaukolämpöön ja Näkinpuistossa ja Ahdinpuistossa kesällä 2025. Näin ollen yhtiön kaikkien kiinteistöjen lämmitysmuotona on kaukolämpö. Kunnalta siirtyvissä sivukylillä sijaitsevista kiinteistöissä on kaikissa sähkölämmitys.

Taulukko 3. Kulutukset vuosittain, ja arviot 2025 ja 2026

KIINTEISTÖ OY POLVIJÄRVEN VUOKRATALOT, KULUTUKSET VUOSITTAIN

	2021	2022	2023	2024	TA2025	TA2026		2021	2022	2023	2024	TA2025	TA2026
VÄLTIENTKARTANO							KINAHMOLA II						
kaukolämpö/mwh	151	148	136	133	145	142	sähkö/kwh	3446	12026	4576	3239	5500	0
sähkö/kwh	2976	2103	1464	1531	2500	2019	vesi/m3	170	107	79	100	100	0
vesi/m3	456	407	428	544	450	459	KISKONPIRTTI						
POLVIHOVI							yösähkö	21235	15972			15000	18604
kaukolämpö/mwh	192	186	180	177	190	184	sähkö/kwh	37744	29006			28000	33375
sähkö/kwh	8178	8847	9111	8830	9100	8742	vesi/m3	330	169			240	250
vesi/m3	575	580	449		550	401	MÄNTYPIRTTI						
VANAMOTIE							yösähkö	39624	41174	40663	37084	40500	39636
kaukolämpö/mwh	153	154	156	159	160	155	sähkö/kwh	10152	7636	8138	5203	8200	7782
sähkö/kwh	3084	3075	3104	2929	3200	3048	vesi/m3	191	194	200	217	220	201
vesi/m3	505	518	610	886	550	630	OPETTAJEN ASUINTALO						
POLVIKUMPU I - II*							kaukolämpö/mwh	386	353	351	340	360	358
öljy/l	35490	27065	34431	13217			sähkö/kwh	21274	20856	22319	19270	23000	20930
kaukolämpö/mwh				110	450	450	vesi/m3	1695	1110	1043	997	1200	1211
sähkö/kwh	73772	89317	83591	61912	15000	15000	RUKKIKUUSI I-II						
vesi/m3	1178	981	955	1050	1000	1041	kaukolämpö/mwh	317	277	359	314	350	317
KIRKKOJOENRINNE							sähkö/kwh	14667	11925	10291	8511	12000	11349
kaukolämpö/mwh	135	124	128	128	135	129	vesi/m3	1200	1046	1177	1170	1200	1148
sähkö/kwh	4412	4584	4427	4201	4700	4406	RUVASTUPA						
vesi/m3	459	418	500	387	500	441	sähkö/kwh	88292	86868	81098		0	0
NÄKINPUISTO							vesi/m3	727	337	58		0	0
kaukolämpö/mwh						130	SOLANKOTO						
lämmitys/sähkö/kwh	1984		2000				sähkö/kwh	84063	82827	82446	82209	82000	82886
sähkö/kwh	7856	7533	6615	6859	7500	7216	vesi/m3	383	451	421	381	430	409
vesi/m3	306	334	390	548	400	395	VUOKRAKERROSTALO I						
AHDINPUISTO							kaukolämpö/mwh	283	264	268		0	0
öljy/l						180	sähkö/kwh	12876	10219	8990		0	0
sähkö/kwh	4734	5313	5049	4793	5500	4972	vesi/m3	1232	938	813		0	0
vesi/m3	775	795	828	825	900	806	VUOKRAKERROSTALO II						
HUHMARANTA							kaukolämpö/mwh	205	192	194	188	200	195
yösähkö	43194	43096	42834	38947	42000	42018	sähkö/kwh	10615	7796	10680	7752	10000	9211
sähkö/kwh	23412	22298	20382	23947	20500	22510	vesi/m3	340	408	577	631	600	489
vesi/m3	211	292	215	223	250	235	VÄLIVINKKI						
JYVÄPIRTTI							kaukolämpö/mwh	130	127	117	112	130	122
kaukolämpö/mwh	160	157	168	167	160	163	sähkö/kwh	6368	4623	4454	3823	5200	4817
sähkö/kwh	3313	2572	2685	2719	3000	2822	vesi/m3	641	626	620	600	650	622
vesi/m3	629	651	753	758	690	698							
KINAHMOLA I													
sähkö/kwh	6172	5567	5352	3792	0	0							
vesi/m3	232	110	100	63	0	0							

Kunnan vuokrataloyhtiölle luovutettavissa kiinteistöissä siirrytään vuokrauksen hallinnassa (vuokrasopimukset, vuokranlaskutus, vuokrankannon seuranta, jne.) käyttämään Kodia- vuokrauksenhallintajärjestelmää, joka on ollut jo vuoden käytössä Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokratalloilla. Kokemukset Kodia- järjestelmät ovat olleet erittäin myönteisiä. Siirto Kodiaan tehdään 1.1.2026 alkaen huolimatta siitä, onko kunnan vuokratalojen luovutus saatu päätökseen em. päivämäärään mennessä.

Yhtiön asuntojen markkinointia tullaan tehostamaan luomalla enemmän näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa, ja tekemällä yhtiölle omat nettisivut.

Asuinhuoneistojen vuokria eikä muita asukkaille koituvia maksuja ei näillä näkymin koroteta vuonna 2026.

Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokratalojen vuoden 2026 talousarvio on laadittu 59 167 € alijäämäiseksi. Ensisijaisina syinä alijäämän muodostumiselle on arvioitu olevan kiinteistöjen ylläpidon kustannukset, kiinteistöjen ja asuntojen kunnostustarpeet sekä tyhjiillään olevat tuottamattomat asunnot.

Tyhjien asuntojen aiheuttamaksi vuokratulojen menetykseksi on vuodelle 2026 arvioitu 315 220 €. Tyhjiä asuntoja on tällä hetkellä 46 kpl. Lukuun eivät sisälly asukkaista tyhjennettyjen Vuokrakerrostalo I:n, Kinahmola I:n, Kinahmola II:n eikä Ruvastuvan tyhjät asunnot. Edellä mainittujen kiinteistöjen asukkaat on siirretty pääosin muihin yhtiön/kunnan omistamiin kiinteistöihin. Talousarvio on tulojen osalta laadittu niin, että tyhjiä asuntojen määrä pysyy tarkasteluhetkeen (marras-joulukuun vaihe 2025) verrattuna vakiona.

Väestöennusteiden mukaan Polvijärveltä kuitenkin tapahtuu edelleen hiljalleen työikäisten pois muutttoa, ja väestön keski-ikä nousee vääjäämättä. Väestön vanhetessa erilaisten palveluasuntojen ja esteettömien asuntojen kysyntä tulee kasvamaan, mutta tavallisten vuokra-asuntojen kysyntä, joita vuokrataloyhtiön

asunnot pääsääntöisesti ovat, edelleen pidemmällä aikavälillä vähenemään päin. Vuokrataloyhtiön tilannetta mutkistaa vielä se seikka, että asuntokanta painottuu suurehkoihin kaksioihin. Pääosa asunnon hakijoista on yhden hengen ruokakuntia, jotka tilanteen mukaan etsivät yleensä yksiöitä tai pieniä kaksioita, näin ollen ”väärän kokoiset”, isot kaksiot jäävät tyhjilleen. Kysyntä ja tarjonta eivät kohtaa. Muutamia kaksioita on ”pienennetty” yksiöiksi sulkemalla yksi huone pois vuokralaisen käytöstä.

Kyseistä toimenpidettä ei kuitenkaan voi laajemmassa mittakaavassa käyttää, koska vuokratulot näin pienenevät, mutta kustannukset juuri eivät.

Yhtiön asuntojen kunto vaihtelee. Suuri osa asunnoista on lähes alkuperäisessä kunnossa ja vapaana olevista asunnoista vain osa on asuttavassa kunnossa. Yhtiön rakennuskanta alkaa jo olla sen ikäistä, että talotekniikkaan liittyvät ongelmat tulevat lisääntymään lähivuosina. Teetetyn selvityksen mukaan kiinteistöjen peruskorjaus tulisi nykyoloissa suurin piirtein yhtä kalliiksi kuin uuden rakennuttaminen, joten kiinteistöjen laajoista peruskorjaussuunnitelmista on luovuttu. Kiinteistöissä tehdään vain aivan välttämättömiä taloteknisiä korjauksia ja tarvittaessa kevyehköjä asuntojen pintaremontteja.

Jossain vaiheessa tulevaisuudessa olisi ajankohtaista alkaa selvittää uuden vuokra-asuinkiinteistön rakentamista. Suunnittelussa olisi otettava huomioon asunnonhakijoiden muuttuneet tarpeet. Tuleva kohteen tulisi sisältää esteettömiä ja saunattomia pienasuntoja (yksiöitä ja pieniä kaksioita). Sopivia rakennuspaikkoja ja kunnallistekniikka on valmiina olemassa kuntakeskuksessa, lähellä palveluita.

Vuoden 2026 talousarviossa on kiinteistöjen kunnossapitoon (rakennukset, koneet ja laitteet sekä ulkoalueet) varattu n. 140 000 €. Kyseisellä summalla voidaan toteuttaa ainoastaan aivan välttämättömiä korjauksia ja huoltotoimenpiteitä.

Kun kunnan omistamien vuokratalojen luovutus Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokrataloille on tehty, laaditaan luovutuksen jälkeisestä kiinteistönhoidosta ja isännöinnistä kunnalle maksettavista korvauksista uusi palvelusopimus (vastaavilla perusteilla, kun kunnan ja kaukolämpöyhtiön välinen palvelusopimus on laadittu), jossa korvaukset on laskettu kattamaan kiinteistönhoidosta ja isännöinnistä kunnalle koituvat palkkakustannukset. Kiinteistönhoitoon on tehtyjen henkilöstömitoitusten perusteella laskettu 1,5 x kiinteistönhoitajan palkka sivukuluineen ja isännöintiin vastaavasti 0,5 x kiinteistökoordinaattorin palkka sivukuluineen. Toimitusjohtajan palkkioksi on laskettu 4 200 €/vuosi sivukuluinen. Siivouskulut olisivat 15 600 €/vuosi

Edellä mainittuihin summiin lisätään arvonlisävero. Yhtiön taloushallinnan (kirjaaminen, tilinpäätösten ja tulevien talousarvioiden laadinta jne.) hoitaminen on vielä järjestämättä. Sen kustannukset on nyt arvioitu kohdassa ta-arvio taloittain, muut sekalaiset kulut.

Taulukko 4. Kiinteistönhoito- ja isännöintikorvausten määräytyminen

	Alv 0 %	Alv 25,50 %
Isännöinti:		
-kiinteistökoordinaattorin palkka x 0,5	21 455,50	26 926,65
ja sen sivukulut x 0,5	4 555,00	5 716,53
-toimitusjohtajan korvaus	4 200,00	5 271,00
ja sen sivukulut	840,00	1 054,20
yhteensä	31 050,50	38 968,38
Kiinteistönhoito:		
-kiinteistönhoitajan palkka x 1,5	47 774,00	59 956,37
ja sen sivukulut x 1,5	10 142,42	12 728,74
Ict-kulut	2 000,00	2 510,00
matkakorvaukset	6 000,00	7 530,00
yhteensä	65 916,42	82 725,11
Siivouskulut:		
-porraskäytävät kerrostalot		
-saunat (Polvihovi, Välivinkki, Rukkikuusi ja kerrostalot)	15 600,00	19 578,00
KAIKKI YHTEENSÄ	112 566,92	141 271,48

Liika-asunnoista eroon pääsemiseksi tullaan lähivuosina tyhjentämään vajaakäytössä olevia vuokrataloja ja keskittämään asukkaat säilytettäviin ja kunnossa pidettäviin kiinteistöihin. Tulevan vuoden talousarviossa ei ole varattu rahaa purkutöihin. Välitienkartanon, Polvihovin, Vanamotien, Polvikumpu I-II:n, Kirkkojoenrinteen, Näkinpuiston ja Ahdinpuiston osalta ARA-rajoituksista on saatu vapauttava päätös. Kunnalta siirrettäville vuokrataloille tullaan siirron toteuduttua hakemaan välittömästi vapautusta ARA-rajoituksista. Rajoitusten poistuttua tulee kiinteistöjen myyminen mahdolliseksi. Ruvastuvalle ja Kinahmola I:lle ja II:lle on jo ilmaantunut mahdolliset ostajat. Muidenkin vuokratalojen myyntiä voidaan tarpeen mukaan harkita.

Vuokrataso on asuntojen kuntoon ja kunnan sijaintiin kaukana kasvukeskuksista nähden melko korkea. Koska tyhjiä asuntoja on edelleen paljon, tyhjästä tuottamattomista asunnoista on ylläpitokuluja ja kiinteistöjen ylläpidon kustannustaso on vaikeasti ennakoitavissa, ei vuokria nykyoloissa ole mahdollista laskea.

Talousarvion menopoolen suurimmat epävarmuustekijät ovat energiakustannusten hintakehityksen arvaamattomuus ja kiinteistöjen kunnossapidon kustannukset. Tulopuolella suurimpina haasteina ovat tyhjen asuntojen arvioitu suuri määrä, kysynnän hiipuminen sekä maksuhäiriöistä johtuvat luottotappiot. Ennakoidun tappion kattamiseksi joutuu yhtiö turvautumaan osakkeenomistajalta, eli kunnalta, saatavaan taloudelliseen tukeen ja lainaan. Arvioituja menoja voidaan pienentää mm. päivittämällä/kiilpailuttamalla vakuutus sopimukset, myymälä kiinteistöjä jne.

Taulukko 5. Talousarvio taloittain

		KP 6010 Teerikar- tano	KP 6020 Välitien- kartano	KP 6030 Polvi- hovi	KP 6040 Vana- motie	KP 6050 Polvi- kunpu	KP 6060 Kirkko- joenrinne	KP 6070 Näkin- puisto
Toiminto								
vuokrat ja asumistuet	3122		30 354	51 000	45 830	123 345	65 647	34 304
saunamaksut	3202							
vesimaksut	3201		228				502	
autopaikat	3203			168	67	235	202	67
maa-alueen vuokra	7200		- 1 120		- 1 858		- 1 458	- 2 302
isännöinti	7335		- 2 618	- 2 014	- 1 811	- 5 463	- 1 934	- 2 525
tilintarkastus ja palkkiot	7337		- 539	- 415	- 373	- 1 126	- 399	- 520
kiinteistönhoito	7340		- 5 557	- 6 234	- 3 844	- 11 597	- 4 106	- 5 360
ulkoalueiden hoito	7350		- 600	- 1 200	- 1 000	- 2 600	- 1 200	- 800
kaukolämpö	7371		- 14 425	- 18 138	- 15 475	- 44 319	- 13 289	- 11 937
vesi	7381		- 904	- 1 054	- 1 241	- 2 051	- 869	- 778
jätevesi	7382		- 2 148	- 2 504	- 2 948	- 4 872	- 2 064	- 1 849
sähkö	7395		- 3 815	- 2 577	- 1 486	- 6 364	- 1 429	- 6 900
jätehuolto	7400		- 1 353	- 1 794	- 1 777	- 3 905	- 1 467	- 1 491
vahinkovakuutukset	7410		- 5 007	- 3 689	- 3 165	- 9 605	- 3 259	- 3 902
kiinteistövero	7420	- 120	- 1 731	- 1 346	- 1 257	- 2 731	- 1 148	- 1 829
korjaus ja huolto rakennukset	7433		- 2 400	- 24 000	- 3 600	- 8 400	- 3 600	- 4 800
korjaus laitteet	7435		- 630	- 1 260	- 1 050	- 2 730	- 1 260	- 840
sekalaiset kulut	8690		- 2 418	- 1 861	- 1 673	- 5 047	- 1 787	- 2 332
laina, kunta	2835		- 2 800	- 2 000	- 1 800	- 5 600	- 2 000	- 5 660
lainan korko, kunta	9467		- 378	- 270	- 243	- 756	- 270	- 86
Yhteensä		- 120	- 17 861	- 19 188	1 296	6 414	24 812	- 19 540
		KP 6080 Ahdin- puisto	KP 6404 Huhma- ranta	KP 6408 Jyvä- pirtti	KP 6146 Kinah- mola I	KP 6418 Kinah- mola II	KP 6420 Kiskon- pirtti	KP 6434 Mänty- pirtti
Toiminto								
vuokrat ja asumistuet	3122	67 564	26 110	69 552			19 614	28 458
saunamaksut	3202							
vesimaksut	3201	456	254	101			212	
autopaikat	3203	135	135	635				101
maa-alueen vuokra	7200	- 1 879	- 1 020	- 2 040			- 1 020	- 1 020
isännöinti	7335	- 2 798	- 878	- 2 041			- 957	- 957
tilintarkastus ja palkkiot	7337	- 577	- 181	- 421			- 197	- 197
kiinteistönhoito	7340	- 5 940	- 1 865	- 4 333			- 2 032	- 2 032
ulkoalueiden hoito	7350	- 2 000	- 1 000	- 1 200			- 400	- 600
kaukolämpö	7371	- 16 528		- 16 296				
vesi	7381	- 1 588	- 837	- 1 375			- 330	- 1 286
jätevesi	7382	- 3 772		- 3 267				
sähkö	7395	- 3 306	- 10 834	- 853			- 10 013	- 8 363
jätehuolto	7400	- 2 419	- 571	- 2 187			- 1 256	- 980
vahinkovakuutukset	7410	- 4 599	- 4 503	- 3 494	- 1 646	- 1 646	- 1 638	- 1 638
kiinteistövero	7420	- 2 474	- 589	- 1 369	- 645	- 645	- 642	- 642
korjaus ja huolto rakennukset	7433	- 6 000	- 4 800	- 32 400			- 2 400	- 3 600
korjaus laitteet	7435	- 2 100	- 1 050	- 1 260			- 420	- 630
sekalaiset kulut	8690	- 2 585	- 811	- 1 886			- 884	- 884
laina, kunta	2835	- 14 773						
lainan korko, kunta	9467	- 1 289						
Yhteensä		- 6 472	- 2 440	- 4 134	- 2 291	- 2 291	- 2 363	5 730

Toiminto		KP 6436 Opett. asuintalo	KP 6444 Rukki- kuusi I-II	KP 6456 Ruvas- tupa	KP 6460 Solan- koto	KP 6470 Kerros- talo I	KP 6472 Kerros- talo II	KP 6474 Väli- vinkki
vuokrat ja asumistuet	3122	78 010	84 064		28 121		71 372	54 772
saunamaksut	3202	819	819				798	468
vesimaksut	3201	762			254			
autopaikat	3203	235	336		67		370	101
maa-alueen vuokra	7200	- 2 040	- 2 040	- 1 020	- 1 040	- 2 040	- 2 040	- 2 040
isännöinti	7335	- 5 693	- 3 339		- 957		- 3 033	- 1 951
tilintarkastus ja palkkiot	7337	- 1 173	- 688		- 197		- 625	- 402
kiinteistönhoito	7340	- 18 938	- 9 046		- 2 032		- 13 290	- 6 100
ulkoalueiden hoito	7350	- 2 400	- 1 600		- 600		- 1 600	- 1 200
kaukolämpö	7371	- 36 341	- 30 756				- 20 796	- 12 589
vesi	7381	- 2 386	- 2 262		- 341		- 963	- 1 225
jätevesi	7382	- 5 667	- 5 373				- 2 289	- 2 911
sähkö	7395	- 6 731	- 2 837		- 15 354		- 2 022	- 2 022
jätehuolto	7400	- 3 633	- 2 547		- 1 308		- 1 960	- 1 900
vahinkovakuutukset	7410	- 9 746	- 5 715	- 1 638	- 1 638	- 5 191	- 5 191	- 3 340
kiinteistövero	7420	- 3 818	- 2 239	- 642	- 642	- 2 034	- 2 034	- 1 309
korjaus ja huolto rakennukset	7433	- 6 000	- 4 800		- 2 400		- 4 800	- 6 000
korjaus laitteet	7435	- 2 520	- 1 680		- 630		- 1 680	- 1 260
sekalaiset kulut	8690	- 5 230	- 3 084		- 884		- 2 802	- 1 803
laina, kunta	2835							
lainan korko, kunta	9467							
Yhteensä		- 32 490	7 213	- 3 300	419	- 9 265	7 415	9 289

Toiminto	KAIKKI		KP 6010-6080		KP 6404-6474	
	Tili		Tili		Tili	
vuokrat ja asumistuet	3122	878 117	3122	418 044	3122	460 073
saunamaksut	3202	2 904	3202	-	3202	2 904
vesimaksut	3201	2 769	3201	1 186	3201	1 583
autopaikat	3203	2 854	3203	874	3203	1 980
maa-alueen vuokra	7200	- 25 977	7200	- 8 617	7200	- 17 360
isännöinti	7335	- 38 969	7335	- 19 163	7335	- 19 806
tilintarkastus ja palkkiot	7337	- 8 030	7337	- 3 949	7337	- 4 081
kiinteistönhoito	7340	- 102 306	7340	- 42 638	7340	- 59 668
ulkoalueiden hoito	7350	- 20 000	7350	- 9 400	7350	- 10 600
kaukolämpö	7371	- 250 889	7371	- 134 111	7371	- 116 778
vesi	7381	- 19 490	7381	- 8 485	7381	- 11 005
jätevesi	7382	- 39 664	7382	- 20 157	7382	- 19 507
sähkö	7395	- 84 906	7395	- 25 877	7395	- 59 029
jätehuolto	7400	- 30 548	7400	- 14 206	7400	- 16 342
vahinkovakuutukset	7410	- 80 250	7410	- 33 226	7410	- 47 024
kiinteistövero	7420	- 29 886	7420	- 12 636	7420	- 17 250
korjaus ja huolto rakennukset	7433	- 120 000	7433	- 52 800	7433	- 67 200
korjaus laitteet	7435	- 21 000	7435	- 9 870	7435	- 11 130
sekalaiset kulut	8690	- 35 971	8690	- 17 703	8690	- 18 268
laina, kunta	2835	- 34 633	2835	- 34 633	2835	-
lainan korko, kunta	9467	- 3 292	9467	- 3 292	9467	-
Yhteensä		- 59 167		- 30 659		- 28 508

8.2.2 Polvijärven yrityspalvelu Oy

Tavoitteet 2026

- Yhtiö tarjoaa ja tarvittaessa remontoii omistamiaan, yritysten käyttöön soveltuvia tiloja
- Yhtiö pitää huolta taloudestaan huolehtimalla siitä, että vuokrataso sopeutetaan yhtiön kulumrakenteeseen
- Sote-kiinteistöjen siirrosta Polvijärven yrityspalvelu Oy:lle päätetään menossa olevan selvityksen valmistuttua. Todennäköistä on, että kaikkia tällä hetkellä sote-käytössä olevia kiinteistöjä ja huoneistoja ei siirretä yhtiölle.

- Vuoden 2026 tavoitteena on saada Yrityspalvelulle hankittuun Liikekeskuksen tiloihin vuokralaiset. Ajatuksena on haarukoida yrittäjiä, mitkä palvelevat kuntalaisia ja tarjota heille toimitiloja kohteesta.
- Yrityspalvelun omistamiin kiinteistöihin tehdään korjauskartoitus ja määritellään korjaustarpeet. Sen jälkeen priorisoidaan tarvittavat korjaustarpeet useammalle vuodelle.

8.2.3 Polvijärven Kaukolämpö Oy

Tavoitteet 2026

- Polvijärven Kaukolämpö Oy on aloittanut toimintansa 1.1.2023. Yhtiön ensimmäiset vuodet ovat olleet voitollisia. Yhtiön toiminnan tuleekin tuottaa voittoa, koska yhtiön tulee pystyä varautumaan oman liiketoiminnan tuotoilla myös tuleviin investointeihinsa, ilman kunnan panostusta yhtiöön.
- Kunnan ja yhtiön välinen palveluita ja kustannuksia koskeva sopimus päivitetään.
- Merkittävin kustannuserä vuodelle 2026 tulee olemaan vaihtoehtoisen lämmitysmuodon suunnittelu ja toteutus. Nykyisin huippukuormia pakkasella tasataan öljyllä ja juuri tuosta halutaan luopua.
- Vuodelle 2026 on tarkoitus laajentaa kaukolämpöyhtiön varastotilaa, lähinnä pientarvikkeita ja toiminnassa tarvittavia laitteita varten.

Polvijärven Kaukolämpö Oy, Y-tunnus 3304600-5

TALOUSARVIOPERUSTEET
POLVIJÄRVEN KAUKOLÄMPÖ OY, ARVIOIDUT TULOT JA MENOT 2026

Kaukolämpölaitos KP 6890
Kaukolämpöverkosto KP 6895

Toiminto	Tili		arvioperuste
TULOT		alv 0%	
kaukolämpö, energia	3001	1 095 000	tot. 2024 ja 01-06/2025 + 10%
kaukolämpö, perusmaksut	3002	146 950	toteutuva
kaukolämpölaitoksen ja -verkon tulot yhteensä		1 241 950	
MENOT		alv 0%	
investoinnit	1303	- 200 000	
muut ulkopuoliset palvelut *	4490	- 65 000	arviolta toteutuva
huoltopalvelut		- 40 000	
hallintopalvelut		- 25 000	
palkkiot	5200	- 1 200	tot. 2024 + 10%
käyttö- ja huolto	7340	- 100 000	tot. 2024 ja 01-06/2025 + 10%
käyttö- ja huolto (verkosto)	7340	- 10 000	arvio
öljy	4002	- 57 500	tot. 2024 ja 01-06/2025 + 10%
hake	4001	- 521 000	tot. 2024 ja 01-06/2025 + 10%
vesi ja jätevesi	7380	- 1 000	tot. 2024 ja 01-06/2025 + 10%
sähkö	7390	- 28 300	tot. 2024 ja 01-06/2025 + 10%
henkilökunnan koulutus	7000	- 2 000	arvio
maa-alueiden vuokrat	7200	- 1 925	tot. 2024 ja 01-06/2025 + 10%
vahinkovakuutukset	7410	- 16 300	tot. 2024 ja 01-06/2025 + 10%
Atk ohjelmat päiv. Ja ylläpito	7660	- 10 000	arvio
Rahaliikenteen kulut (ei alv)	8560	- 1 000	tot. 2024 ja 01-06/2025 + 10%
muut hallintokulut	8680	- 7 000	tot. 2024 ja 01-06/2025 + 10%
verot (ei alv)	9960	- 30 000	arvio
kaukolämpölaitoksen ja -verkon menot yhteensä		- 1 052 225	
TULOT-MENOT (Laitos+verkosto)		189 725	
POISTOT		- 108 245	
TILIKAUDEN VOITTO		81 480	

* ostopalveluina Polvijärven kunnan työntekijöillä teetetyt työt

TALOUSARVIOPERUSTEET

Taustaa

Polvijärven Kaukolämpö Oy on 20.7.2022 toimintansa aloittanut Polvijärven kunnan kokonaan omistama tytäryhtiö. Yhtiön kaukolämpölaitos sijaitsee osoitteessa Vasarakankaantie 1, 83700 Polvijärvi. Kaukolämpö tuotetaan pääasiassa puuhakkeella. Kaukolämpöasiakkaita on 76: kunnan omistamia isoja kiinteistöjä (mm. koulut, vapaa-aikatalo, asumispalveluyksikkö, toimintakeskus, vuokrakerros- ja rivitalot) sekä osakeyhtiömuotoisia liikekiinteistöjä ja useamman asunnon osakeyhtiömuotoisia rivitalokiinteistöjä. Kaukolämpöön liittyneitä omakotikiinteistöjä on 13 kpl. Kaukolämpöön liitetyt kiinteistöt sijaitsevat kuntakeskuksessa.

Kaukolämpöyhtiöllä ei ole palkattua henkilökuntaa. Kaukolämpöyhtiön hoidosta vastaavat kunnan tekniseen toimeen palkatut työntekijät. Kunta laskuttaa kaukolämpöyhtiötä kunnan palkkaamien työntekijöiden tekemästä työstä kunnan ja kaukolämpöyhtiön välisen sopimuksen mukaan. Toimitusjohtajan tehtäviä hoitaa vs. kuntatekniikan päällikkö. Laskutuksesta vastaavat teknisen toimen toimistosihteeri ja asuntokoordinaattori. Kaikki edellä mainitut hoitavat myös muita kaukolämpöyhtiön hallintoon liittyviä tehtäviä. Kaukolämpölaitoksen hoidosta vastaavat kunnan palkkaamat laitosmiehet.

Toiminta 1.1.2025-30.6.2025

Tuloja saatiin tarkastelukaudella 658 057 € (alv. 0 %) ja ylläpitomenot olivat 260 677 € (alv. 0 %). Kaukolämmön asiakasmaksuja ei tarkastelukaudella korotettu. Näin ollen kulutusmaksut olivat edelleen 74,05 €/MWh (alv. 0 %), 91,82 €/MWh (verollinen)

Tarkastelukauden lopulla aloitettiin kaukolämpöverkoston laajennustyöt Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokratalojen kiinteistöön, Ahdinpuisto ja Näkinpuisto. Rakennettavan verkoston varrella olevien omakotikiinteistöjen omistajille tarjottiin edullisin ehdoin mahdollisuutta liittyä kaukolämpöön.

Talousarvio 2026

Polvijärven Kaukolämpö Oy:n talousarvio on ennen poistoja laadittu 189 725 € (alv. 0 %) voitolliseksi. Kun poistot tulevat olemaan 108 245 €, tilikauden voitto on arviolta 81 480 € (alv. 0 %). Tulot ja menot ovat pääosin arvioitu ottamalla huomioon edellisen vuoden toteutuma (osin myös kuluva vuoden ensimmäisen puolisko) sekä arviot tulevasta kustannustasosta. Joidenkin tekijöiden osalta, kuten tulopuolella perusmaksujen (vakio) sekä menopuolella muiden ulkopuolisten palvelujen (sopimuksen mukainen taksa koskien kunnalta ostettavia palveluita) toteutumat ovat jo ennakoon tiedossa.

Tulot koostuvat kaukolämmön energiamaksuista (1 095 000 €, alv 0 %) ja perusmaksuista (146 950 €, alv. 0 %). Tulopuolella suurin epävarmuustekijä on ilman lämpötila. Kylmä talvi ja pitkä lämmityskausi lisää asiakkaiden energian kulutusta, ja tuloja kaukolämpöyhtiölle energiamaksujen osalta. Jos tilanne on päinvastainen, putoavat tulot.

Kuten tulopuolella, myös menopuolella merkittävä epävarmuustekijä ovat sääolosuhteet (mitä alhaisempi lämpötila, sitä enemmän polttoainetta kuluu). Sen sijaan polttoaineiden, hakkeen ja öljyn, hinnat ovat viime aikoina pysyneet melko ennallaan.

Käyttö- ja huoltokustannuksia voivat äkilliset ennakoimattomat menoerät, kuten esimerkiksi jonkin laitteen rikkoutuminen, nostaa tuntuvasti.

Polvijärven Kaukolämpö Oy on velaton, eikä yhtiöllä ole toistaiseksi tarvetta tai suunnitelmia hakea lainoja toimintansa rahoittamiseksi.

Tytäryhtiöillä ei ole omaa palkattua henkilöstöä, vaan tehtävät hoidetaan kunnan henkilöstön toimesta oman toimen ohella. Jatkossa on mahdollista, että yhtiöiden palveluksessa on myös omaa henkilöstöä.

Polvijärven kunnan ja sen tytäryhtiöiden tilintarkastus on kilpailutettu kevään 2025 aikana. Kuluvalle valtuustokaudella tilintarkastusyhteisönä toimii KPMG.

9 Tuloslaskelmaosa

Talousarvion perusteluissa on tuloslaskelmamuodossa oleva taloussuunnitelma vuosille 2026–2028.

Polvijärven kunnan vuoden 2026 talousarvio on 405 840 euroa alijäämäinen. Arvioidulla meno- ja tulokehityksellä vuosina 2027 ja 2028 talousarviot jäävät myös merkittävästi alijäämäisiksi, joten kunnassa tarvitaan vahvaa sopeuttamista käytettävissä oleviin tuloihin nähden. Kunnan omistamista sote-kiinteistöistä sekä kunnan suorassa omistuksessa olevista vuokra-asunnoista on käynnissä yhtiöittämisselvitykset. Talousarvio on valmisteltu siten, että em. kiinteistöjen tulot ja menot sisältyvät vielä kunnan talousarvioon. Talousarviota tarkistetaan selvitystyön ratkettua. Ennustettavuus vuodesta 2026 eteenpäin on huono, koska valtionosuusuudistus peruuntui tältä erää ja sen vaikutukset kuntatalouteen eivät ole vielä selvillä. Valtion TE-palveluista kunnille siirtyvät kustannukset ja tulopohja vuodesta 2027 eteenpäin ovat arviolaskelmien varassa.

Vapaaehtoisien sote kuntayhtymän, Siun soten, alijäämien kattaminen jää pienentämään Pohjois-Karjalan omistajakuntien valtionosuuksia pysyvästi. Sillä vaikka sote-kustannukset ja ns. sote-sidonnaiset valtionosuudet poistuivat kuntien taloudesta vuonna 2023, menneet sote-kustannukset vaikuttavat kuntien valtionosuuksiin myös vuoden 2023 jälkeen. Lisäksi erimielisenä päättäneiden Siun soten palkkaharmonisaationeuvottelujen kustannuskäsittely on VM:n toimesta katsottu kaikilla maakunnan kunnilla valtionosuuksia vähentäväksi eräksi, vaikka kunnat ovat käsitelleet palkkaharmonisaation omissa tilinpäätöksissään hyvin eri tavoin. Muun muassa Polvijärvi, Juuka, Lieksa, Heinävesi ja Tohmajärvi eivät ole kirjanneet valtuuston hyväksymään ja tilintarkastettuun tilinpäätökseen 2022 lainkaan palkkaharmonisaatiokustannuksia perustuen juuri siihen, ettei vuoden vaihteessa 31.12.2022 ole ollut mitään päätöstä tai sopimusta kyseisten kustannusten realisoitumisesta ja kuulumisesta siten omistajakuntien katettavaksi 31.12.2022. Asia on riitautettuna hallinto-oikeudessa.

Taloussuunnitelmassa kunnallisveroprosentit pysyvät ennallaan vuodelle 2026. Valtionosuuksista on olemassa Valtiovarainministeriön Kuntatalousohjelmassa oleva arvio. Niiden yhteismäärän arvioidaan olevan 3,3 milj. euroa vuonna 2027 ja 3,4 milj. euroa vuonna 2028.

Kunnan talouteen vaikuttaa olennaisesti myös maailmanpoliittisen tilanteen kehittyminen sekä sen vaikutukset kustannusten nousuun, työllisyyteen ja korkomarkkinoihin.

Investointien poistot ovat kasvaneet kunnan toteuttamien suurten investointien vuoksi. Poistojen vaikutusta puolestaan vähentävät poistoeron tuloutukset, jotka voidaan tehdä taseessa olevista investointivaroista. Investointivarausten avulla kunta on varautunut tehtyihin asumispalveluyksikön ja urheilukentän investointeihin.

Kunnan taloudenhoidon periaatteena on sopeuttaa palvelualueiden ja niiden yksiköiden menot käytettävissä oleviin tuloihin. Kunnan kertyneet ylijäämät ovat käytännössä liki loppuneet viime vuosina tytäryhtiöosakkeiden alaskirjausten ja sote-kuntayhtymän alijäämien kattamisen vuoksi, joten kunnan taloudellinen puskuri on heikentynyt merkittävästi. Tämän vuoksi käyttömenojen kehittymiseen on palvelualueilla kiinnitettävä erityistä huomiota eikä ylityksiä voida tehdä.

10 Rahoitusosa

10.1 Rahoituslaskelma

Euroa				
	TALOUSARVIO 2026		TALOUSARVIO 2025	
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Vuosikate	711 176		336 339	
Satunnaiset erät	0		0	
Tulorahoituksen korjauserät	0	711 176	0	336 339
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-646 000		-837 000	
Rahoitusosuudet inv.menoihin	0		0	
Pysyv. vastaavien myyntitulot	30 000	-616 000	10 000	-827 000
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		95 176		-490 661
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-300 000		-150 000	
Antolainasaamisten vähennykset	34 633	-265 367	37 568	-112 432
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 000 000		1 000 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-910 000		-910 000	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	90 000	0	90 000
Oman pääoman muutokset		0		0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		-175 367		-22 432
RAHAVAROJEN MUUTOS		-80 191		-513 093
Rahavarat 1.1.		6 552 195		7 065 288
Rahavarat 31.12.		6 472 004	Talousarvion mukaan	6 552 195

10.2 Verotulot ja valtionosuudet

Verotuloja ja valtionosuuksia on selvitetty kappaleessa 2.4 Keskeiset tulot.

10.3 Osingot ja osuudet

Omistussuosuksien perusteella kunta saa mm. Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:ltä ja Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy:tä osinkoja noin 248 000 euroa vuodessa.

10.4 Investointimenot

Vuoden 2026 investointimenot ovat 646 000 euroa. Suurimpina ovat yleisten alueiden ja teiden kunnossapito 150- juhluvuoden yleisilmeen parantamiseksi sekä urheilukentän katsomorakenteiden rakentaminen, joiden kokonaiskustannusarvio on yhteensä 180 000 euroa. Maa-alueiden myyntituloja on ennakoitu saatavan 30 000 euroa. Nettoinvestoinnit ovat siten 616 000 euroa.

10.5 Kunnan lainat ja korot

Vuoden 2024 tilinpäätöksessä Polvijärven kunnalla oli lainaa yhteensä 16,4 milj. euroa.

Vuoden 2026 talousarvioon on merkitty, että uutta pitkäaikaista lainaa nostetaan enintään 1 milj. euroa. Lainaa tarvitaan kunnan maksuvalmiuden takaamiseen heikentyneen tulokehityksen ja lainanhoitovelvoitteiden vuoksi.

Vuoden 2026 korkokuluiksi on arvioitu 390 000 euroa. Korkotaso on pysynyt lähes viime vuoden tasossa ja sen ennustetaan pysyvän liki samalla tasolla lähivuosien aikana.

Kunnan ja tytäryhtiöiden lainatiedot vuosilta 2024–2026 ilmenevät luvun 10.11 Tunnusluvut -taulukosta.

Antolainat

Talousarviossa varaudutaan antamaan tytäryhtiöille uutta antolainaa 300 000 euroa.

Antolainojen vähennykset

Antolainojen lyhennykset ovat Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokrataloille myönnettyjen lainojen vuodelle 2026 ajoittuvat lyhennykset.

Pitkäaikaisten lainojen lisäykset

Vuoden 2026 talousarvioon sisältyy uutta pitkäaikaista lainaa 1 milj. euroa. Lainaa tullaan nostamaan kunnan maksuvalmiuden mukaisesti. Talousarvioon merkitty summa on lainanoton maksimimäärä, lainaa otetaan vain tarpeen mukaan. Kunnan kassavarojen on ennakoitu olevan noin 6,47 milj. euroa vuoden 2026 lopussa.

Kunnan hallintosäännön 28 §:n mukaisesti kunnanhallitus päättää lainan ottamisesta noudattaen valtuuston hyväksymiä periaatteita.

Tämän talousarvion hyväksymisellä valtuusto antaa kunnanhallitukselle oikeudet ottaa vuonna 2026 pitkäaikaista lainaa enintään 1 000 000 euroa. Lainan ottaminen toteutetaan kilpailutuksen perusteella.

Tämän talousarvion hyväksymisellä valtuusto antaa kunnanhallitukselle oikeudet jatkaa edelleen vuonna 2026 aiemmin otettua lyhytaikaista lainaa kunnan maksuvalmiuden turvaamiseen. Limiitti on aiemmin sovittu 3 000 000 euroa.

Kunnanhallitukselle annetaan oikeus myöntää kunnan alueella toteutettaviin EU-rahoitukseen ja kansalliseen rahoitukseen perustuviin kehittämishankkeisiin ns. välirahoitusta, koska hankkeiden toteuttajat saavat tulo-rahoituksen vasta hankkeiden toteutuneiden menojen perusteella. Välirahoitusohjetta on päivitetty vuonna 2022.

Pitkäaikaisten lainojen vähennys

Pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiin on varattu määrärahaa 910 000 euroa.

10.6 Lainamäärä / asukas

Polvijärven kunnalla oli vuoden 2024 tilinpäätöksessä lainaa 4 108 euroa/asukas. Kuntien keskiarvo vuoden 2024 lopussa oli 3 495 euroa/asukas. Vastaavan kuntakokoluokan (2 000–5 000 asukasta) lainamäärän keskiarvo oli vuoden 2024 lopussa 2 829 euroa/asukas. (VM:n muistio 2024 tilinpäätöksistä).

Vuonna 2025 ei nosteta uutta lainaa, joten vuoden 2025 tilinpäätöksessä kunnan lainamäärä tulee olemaan noin 15,5 milj. euroa.

10.7 Talousarvion vaikutus maksuvalmiuteen

Polvijärven kunnan vuoden 2026 talousarvio on 405 840 euroa alijäämäinen. Maksuvalmiuden ennakoitaan pysyvän edelleen alentuneena suurista investoinneista johtuneiden lainanlyhennysten, kasvaneiden korkokulujen ja työ sopimusten palkkatkaisujen takia sekä vastaavasti myös tulojen (valtionosuudet, kunnallisverot, vuokratulot) vähenemisen takia.

Kunnalla on taseessaan aiemmilta vuosilta kertynyttä ylijäämää tilinpäätöksen 2024 mukaan 1,0 milj. euroa, joten kattamatonta alijäämää ei ole.

Kunnan riittävästä maksuvalmiudesta huolehditaan nostamalla talousarvioon merkittyä pitkäaikaista lainaa kohdan 10.9 Pitkäaikaisten lainojen lisäys mukaisesti.

Tarvittaessa maksuvalmiuden turvaamiseen käytetään myös lyhytaikaista rahoitusta.

10.8 Keskeisiä tunnuslukuja 2024–2026

	Talousarvio 2026	Talousarvio 2025	Tilinpäätös 2024
Asukasluku 31.12.	3 950	3 989	3 999
Talousarvion loppusumma euroa (ilman poistoja)		17 439 178	
Vuosikate, euroa	711 176	336 339	-166 960
Vuosikate, euroa/asukas	180	84	-41,75
Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, %: 100 x (Toimintatuotot/toimintakulut)	30,3	31,6	32,2
Vuosikate prosenttia poistoista: 100 x (Vuosikate/poistot)	43,3	20,2	-10,3
Nettoinvestoinnit, euroa	616 000	827 000	3 061 633
Verotulot, euroa	8 267 000	7 840 000	7 538 274
Valtionosuudet, euroa	3 528 746	3 017 609	2 728 435
Tuloveroprosentti	9,00	9,00	8,50
Yleinen kiinteistövero-%	1,00	1,00	1,00
Vakituisten asuinrakennusten kiinteistövero-%	0,50	0,50	0,50
Muiden asuinrakennusten kiinteistövero-%	1,00	1,00	1,00
Yleisen maapohjan kiinteistövero-%	1,30	1,30	1,30
Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistövero-%	0,00	0,00	0,00
Voimalaitosten kiinteistövero-%	3,00	3,00	3,00
<u>Ennuste:</u>	Arvio v. 2026 lopussa:	Arvio v. 2025 lopussa:	
Kunnan lainat, euroa/31.12.	14 611 000	15 519 000	16 427 914
Kunnan lainat, euroa/asukas	3 699	3 800	4 108
Tytäryhtiöiden lainat, euroa/31.12.	131 773	168 760	222 757
(Niistä Polvijärven kunnan myöntämiä lainoja, euroa)	131 773	168 760	222 757
Tytäryhtiöiden lainat kunnan ulkopuolelta	0	0	0
Kunta+tytäryhtiöt, lainat, euroa/31.12.	14 742 773	15 687 760	16 650 671
Kunta+tytäryhtiöt, lainat, euroa/asukas	3 732	3 933	4 164
Kunta+tytäryhtiöt, lainat kunnan ulkopuolelta	14 611 000	15 519 000	16 427 914
(Lainoissa ovat mukana vain pitkäaikaiset lainat)			